

47. [(*)] ఆ (అంతిమ) ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే చెందినది. ²⁵ మరియు ఆయనకు తెలియ కుండా ఫలాలు పుష్పకోశాల ²⁶ నుండి బయటికిరావు మరియు ఆయనకు తెలియ కుండా ఏ స్త్రీ కూడా గర్భం డాల్చదు మరియు ప్రసవించదు. మరియు ఏ దినమునైతే వారిని పిలిచి: "మీరు నాకు సాటికల్పించే ఆ భాగస్వాములు ఎక్కడున్నారు?" అని అడిగితే, వారు ఇలా జవాబిస్తారు: "మాలో ఎవ్వడు కూడా దీనికి సాక్ష్యం ఇచ్చేవాడులేడని మేము ఇదివరకే మనవి చేసుకున్నాము!"

48. మరియు వారు ఇంతకు పూర్వం ఆరాధించే వారంతా వారిని త్యజించి ఉంటారు. మరియు తమకు తప్పించుకునే మార్గం లేదని వారు గ్రహిస్తారు. ²⁷

49. మానవుడు మేలుకొరకు ప్రార్థిస్తూ ఎన్నడూ అలసి పోడు. కాని ఒకవేళ అతనికి ఏదైనా ఆపద కలిగితే, అతడు ఆశవదలి నిరాశచెందుతాడు. ²⁸

50. మరియు ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద కాలం దాటి పోయిన తర్వాత మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపిస్తే అతడు తప్పకుండా ఇలా అంటాడు: "ఇది నా హక్కి! మరియు పునరుత్థానదినం వస్తుందని నేను భావించను. మరియు ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు వద్దకు మరలింపబడినా! నిశ్చయంగా, నాకు ఆయన దగ్గర మేలే ఉంటుంది." కాని మేము సత్య-తిస్కారులకు వారు చేసిన కర్మలను గురించి వారికి తప్పక తెలుపుతాము మరియు వారికి భయంకరమైన శిక్షను రుచిచూపిస్తాము.

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ ۗ وَمَا تَخْرُجُ
مِنْ ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا ۗ وَمَا تَخْبِي
مِنْ أُنثَىٰ ۚ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ ۗ
وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ إِيَّانَ شُرَكَائِي ۙ قَالُوا
إِذْ نَكَرَ مَا مِمَّا مِنَّا شَهِيدٍ ﴿٢٥﴾

وَضَلَّ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن
قَبْلُ ۚ وَكُنَّا أَمَّا لَهُمْ مِّن مَّحِيصٍ ﴿٢٦﴾

لَا يَسْتَمُّ الْإِنْسَانُ مِنْ دُعَاءِ الْخَيْرِ
وَإِنَّ مَسَّهُ الشَّرُّ فَيُؤْسِقُنَّ ﴿٢٧﴾

وَلَيْسَ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِنَّا مِنْ بَعْدِ
ضُرِّآءٍ مَسَّتْهُ لِيَقُولَنَّ هَذَا لِي ۗ وَمَا
أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً ۗ وَلَيْسَ رُجِعْتُ
إِلَىٰ رَبِّي ۖ إِنَّ لِي عِنْدَهُ لَلْحُسْبَىٰ
فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُنَادِيَنَّهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٨﴾

25) చూడండి, 7:187 మరియు 79:44.

26) అక్మామ్: Sheath, Bud, Calyx, పుష్పకోశం, కవచం, బర, పొర, తొడిమ.

27) చూడండి, 18:53.

28) చూడండి, 11:9.

51. మరియు ఒకవేళ మేము మానవుణ్ణి అనుగ్రహిస్తే, అతడు మా నుండి విముఖుడై ప్రక్కకు మరలిపోతాడు. మరియు ఒకవేళ తనకు ఆపద వస్తే సుదీర్ఘమైన ప్రార్థనలు చేస్తాడు.

52. ఇలా అను: "ఏమీ? మీరు ఆలోచించారా? ఒకవేళ ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) అల్లాహ్ తరపు నుండి వచ్చిఉండి మీరు దానిని తిరస్కరిస్తే, దానిని వ్యతిరేకించటంలో చాలాదూరం పోయిన వాని కంటే ఎక్కువ మార్గభ్రష్టుడవడం?"

53. ఇక త్వరలోనే మేము వారికి మా సంకేతాలను (అయోత్లను), వారి చుట్టూ ఉన్న ఖగోళంలో²⁹ మరియు వారియందును చూపుతాము; చివరకు ఇదే (ఈ ఖుర్ఆన్) సత్యమని వారికి స్పష్టమవుతుంది. ఏమీ? నీ ప్రభువు! నిశ్చయంగా ఆయనే ప్రతిదానికి సాక్షి, అనే విషయం చాలదా?

54. అది కాదు! నిశ్చయంగా, వారు తమ ప్రభువును కలుసుకునే విషయం పట్ల సందేహంలో పడివున్నారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, ఆయన ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉన్నాడు.

وَإِذَا أَعْمَنَّا عَلَى الْإِنْسَانِ آغْرَضَ وَ
نَا بِجَانِبِهِ ۚ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو
دُعَاءٍ عَرِيضٍ ﴿٥١﴾

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ
ثُمَّ كَفَرْتُمْ بِهِ مِنْ ضَلٍُّ مِمَّنْ هُوَ فِي
شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾

سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي
أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ
الْحَقُّ ۗ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى
كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾

إِلَّا أَنَّهُمْ فِي مِرْيَةٍ مِنْ لِقَاءِ رَبِّهِمْ
إِلَّا أَنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

42. సూరహ్ అప్-షూరా

سُورَةُ الشُّورَى

అప్-షూరా: సలహా. వాహీ దివ్యజ్ఞాన అవతరణ సత్యమని ఈ సూరహ్ మొదటి మరియు చివరి ఆయతులలో విశదీకరించబడింది. ప్రవక్తలందరూ ఒకేఒక్క సత్యప్రవారం చేశారు. అంటే అల్లాహ్ (సు.త.) ఉన్నాడు. ఆయనే! ఒకేఒక్క ఆరాధ్యుడు మరియు ప్రభువు. ఆయనను పోలినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. ఆయనను దేనిలోనూ పోల్చలేము. ఆయన వివరణకు అతీతుడు. ఆయన తనస్పృష్టిపై కారణ-పరిణామాల శాసనాన్ని విధించాడు. కావున మానవుడు ఈ జీవితంలో చేసిన దాని ఫలితాన్నే వచ్చే (పరలోక) జీవితంలో అనుభవిస్తాడు. ఈ అనుక్రమంలోని 7 సూరహ్ లలో ఇది 3వది. మక్కాహ్ లో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 53 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 38వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హా-మీమ్.

2. 'బాన్-సీన్-ఖాఫ్.

3. (ఓ ముహమ్మద్!) సర్వ శక్తిమంతుడూ, మహావివేకవంతుడూ అయిన అల్లాహ్ ఇదే విధంగా నీకూ మరియు నీ కంటే ముందు వచ్చిన వారికి కూడా దివ్యజ్ఞానం (వాహీ) అవతరింపజేశాడు. ¹

4. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఉన్నదంతా ఆయనకు చెందినదే. ఆయన మహోన్నతుడు, సర్వోత్తముడు.

5. ఆకాశాలు పైనుండి దాదాపు ప్రేలిపోతున్నాయి. మరియు దేవదూతలు తమ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడుతూ, ఆయనను స్తుతిస్తూ ఉన్నారు మరియు భూమిలో ఉన్న వారికొరకు క్షమాపణ కోరుతున్నారు. చూడండి, నిశ్చయంగా అల్లాహ్! ఆయనే క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

۞

عَسَقَ ۞

كَذَلِكَ يُجِىءُ إِلَيْكَ وَ إِلَى الَّذِينَ مِنْ

قَبْلِكَ اللَّهُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞

لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ ۞

هُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ۞

تَكَادُ السَّمٰوٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْ فَوْقِهِنَّ

وَ وَالسَّلٰمٰتُ يُسَبِّحُوْنَ بِحَمْدِ رَبِّهْمُ وَ

يَسْتَغْفِرُوْنَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ ۞ الْاِنَّ

اللَّهُ هُوَ الْغَفُوْرُ الرَّحِيْمُ ۞

1) ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అస)పై దివ్యజ్ఞానం అవతరింపజేయబడిందో, అదే విధంగా అతనికి ముందు వచ్చిన ప్రవక్తలపై కూడా అవతరింపజేయబడింది. దైవప్రవక్త ('స'అస)పై వాహీ అవతరణను గురించి, ఒక 'స'హాబీ (ర'ది.అ.), దైవప్రవక్త ('స'అస)ను ప్రశ్నించగా ఇలా అన్నారు: "కొన్నిసార్లు అది (వాహీ) నా దగ్గరకు ఘంటల శబ్దంవలే వస్తుంది. ఇది చాలా కఠిన తర్రమైనది. అది ఆగిన తరువాత నాకు అంతా కంఠస్పృష్టిపోతుంది. కొన్నిసార్లు దైవదూత ('అ.స.) మానవ రూపంలో వచ్చి నాకు చెబుతాడు. అతను చెప్పినదంతా నాకు జ్ఞాపకమై పోతుంది." 'అయి'షహ్ (ర'అన్సా) అన్నారు: "నేను విపరీతమైన చలికాలంలో కూడా, వాహీ అవతరణ ముగిసిన తరువాత, దైవప్రవక్త ('స'అస)ను చెమటలో మునిగిపోవటాన్ని చూశాను. మరియు అతని నుదుటినుండి చెమట బిందువులు కారటం కూడా చూశాను." ('స. బుఖారీ).

6. మరియు ఎవరైతే ఆయనను వదలి ఇతరులను తమ సంరక్షకులుగా చేసుకుంటారో, వారిని అల్లాహ్ కనిపెట్టుకొని ఉన్నాడు. మరియు నీవు వారికి బాధ్యుడవు కావు.²

7. మరియు ఈవిధంగా మేమునీపై ఈ ఖుర్ఆన్ ను, అరబ్బీ భాషలో, దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము.³ దానిలో నీవు ఉమ్మూల్-ఖురా (మక్కహ్)⁴ మరియు దాని చుట్టుప్రక్కల వారిని హెచ్చరించటానికి మరియు - దానిని గురించి ఎలాంటి సందేహంలేని - ఆ సమావేశ దినాన్ని గురించి హెచ్చరించేందుకు కూడా.⁵ (ఆ రోజు) ఒక వర్గం వారు స్వర్గానికి పోతారు, మరొక వర్గం వారు మండే నరకాగ్నిలోకి పోతారు.

8. మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ కోరితే వారందరినీ ఒకే సమాజంగా చేసి ఉండేవాడు!⁶ కాని ఆయన తాను కోరిన వారిని తన కరుణకుపాత్రులుగా చేసు కుంటాడు.⁷ మరియు దుర్మార్గులకొరకు, రక్షించే వాడుగానీ సహాయ పడేవాడుగానీ ఎవ్వడూ ఉండడు.

9. లేక, వారు ఆయనను వదలి ఇతరులను సంరక్షకులుగా చేసుకున్నారా? కానీ అల్లాహ్! కేవలం ఆయనే సంరక్షకుడు మరియు ఆయనే మృతులను బ్రతికించేవాడు మరియు ఆయనే ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.

10. మరియు మీరు ఏ విషయాన్ని గురించి భేదాభిప్రాయాలు కలిగివున్నారో, దాని తీర్పు అల్లాహ్ వద్దనే ఉంది.⁸ ఆయనే అల్లాహ్! నా ప్రభువు, నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను

وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
اللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ ۗ وَمَا أَنْتَ
عَلَيْهِمْ بِوَكِيلٍ ۝

وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَتُنذِرَ
يَوْمَ الْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۗ فَرِيقٌ فِي

الْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي السَّعِيرِ ۝
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً ۗ

لَكِنْ يُدْخِلُ مَنْ يَشَاءُ فِي رَحْمَتِهِ ۗ
وَالظَّالِمُونَ مَا لَهُمْ مِنْ وِزْرٍ وَلَا نَصِيرٍ ۝

أَمْ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ ۗ فَاللَّهُ
هُوَ الْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِي الْمَوْتَىٰ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ

كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝
وَمَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ ۗ

فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ۗ ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي

2) నీ బాధ్యత కేవలం మా సందేశాన్ని వారికి అందజేయటమే!

3) చూ. 14:4, 13:37, 19:97 ప్రతి ప్రవక్త ('అ.స.) తన కాలపు ప్రజల బాషనే మాట్లాడేవాడు.

4) ఉమ్మూల్-ఖురా: అంటే అన్ని నగరాల తల్లి. మక్కహ్ యొక్క మరొక పేరు. ఇది అతి ప్రాచీన నగరం. చూడండి, 6:92.

5) పునరుత్థానదినం: సమావేశదినం ఎందుకు అనబడిందంటే, ఆరోజు అన్ని తరాలకు చెందిన మానవులు, మంచివారు, చెడ్డవారు, విశ్వాసులు, అవిశ్వాసులు అందరూ సమావేశపరచ బడతారు.

6) చూడండి, 5:48, 16:93, 10:19.

7) చూడండి, 14:4 మరియు 22:16.

8) చూడండి, 5:101.

మరియు నేను పశ్చాత్తాపంతో ఆయన వైపునకి మరలుతాను.

11. ఆయనే ఆకాశాలు మరియు భూమి యొక్క సృష్టికి మూలాధారి. ఆయన మీలోనుండే మీకొరకు జంటల్ని మరియు పశువులలో కూడా జంటల్ని చేశాడు.⁹ ఈవిధంగా ఆయన మిమ్మల్ని వ్యాపింపజేస్తున్నాడు. ఆయనకు ఫొలింది ఏదీలేదు.¹⁰ మరియు ఆయన సర్వం వినేవాడు, సర్వం చూసేవాడు.

12. ఆకాశాలయొక్క మరియు భూమియొక్క తాళపుచెవులు ఆయనవద్దనే ఉన్నాయి. ఆయన తాను కోరిన వానికి జీవనోపాధిని పుష్కలంగా ప్రసాదిస్తాడు మరియు (తాను కోరిన వానికి) దానిని మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు ప్రతి దానిని గురించి బాగా తెలుసు. (1/8)

13. * ఆయన, నూహ్‌కు విధించిన (ఇస్లాం) ధర్మాన్నే, మీకొరకు శాసించాడు; మరియు దానినే (ఓ ముహమ్మద్!) మేము నీకు దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా అవతరింపజేశాము; మరియు మేము దానినే ఇబ్రాహీమ్, మూసా మరియు 'ఈసా'లకు కూడా విధిగా జేశాము. ఈ ధర్మాన్నే స్థాపించాలని¹¹ మరియు దానిని గురించి బేదాబి ప్రాయాలకు గురికాకుండా ఉండాలని. నీవు దాని వైపునకు పిలిచేది బహుదైవారాధకులకు ఎంతో సహింపలేనిదిగా ఉంది. అల్లాహ్ తాను కోరిన వానిని తన వైపునకు ఆకర్షిస్తాడు మరియు పశ్చాత్తాపంతో తన వైపునకు మరలే వానికి

عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ⑩

فَأَطِرُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ ۗ جَعَلْ

لَكُمْ مِّنْ اَنْفُسِكُمْ اَزْوَاجًا ۗ وَ مِّنَ

الْاَنْعَامِ اَزْوَاجًا ۗ يَذُرُّكُمْ فِيْهِ

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۗ وَ هُوَ السَّمِيعُ

الْبَصِيْرُ ⑪

لَهُ مَقَالِيْدُ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ

يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَّشَاءُ وَ يَقْدِرُ

اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيْمٌ ⑫

شَرَعَ لَكُمْ مِّنَ الدِّيْنِ مَا وَّضٰى بِهِ

نُوحًا ۗ وَ الْاِنۡبِيَآءَ اَوْحَيْنَا اِلَيْكَ ۗ وَ مَا

وَصَّيْنَا بِهِ اِبْرٰهِيْمَ وَ مُوسٰى وَ عِيْسٰى

اَنۡ اَقْبِلُوْا الدِّيْنَ وَ لَا تَتَفَرَّقُوْا فِيْهِ

كَبُرَ عَلٰى الْمُشْرِكِيْنَ مَا تَدْعُوْهُمْ

اِلَيْهِ ۗ اَللّٰهُ يَجْتَبِيْ اِلَيْهِ مَن يَّشَاءُ ۗ وَ

يَهْدِيْ اِلَيْهِ مَن يُّنِيبُ ⑬

9) చూడండి, 16:72.

10) ఆయన (సు.త.) లో పోల్పదగినది విశ్వంలో ఏదీలేదు. చూడండి, 6:100,112:4.

11) అద్దీను: ధర్మం అంటే అల్లాహ్ (సు.త.)ను విశ్వసించి ఆయన అద్వితీయాన్ని నమ్మి, ఆయన ప్రవక్తలను అనుసరించి, ఆయన ఫరీయత్‌పై నడవటం. ప్రవక్తలందరి ధర్మం ఇదే! చూడండి, 2:213. కాని వారి ఫరీయత్‌లలో కొన్ని బేదాలుండవచ్చు. (చూడండి, 5:48) అందుకే దైవప్రవక్త ('స'అస) అన్నారు: 'మేము (ప్రవక్తలం) అంతా సోదరులం. మా అందరి ధర్మం ఒక్కటే ఇస్లాం!' ('స'హీ'హ్ బు'ఖారీ).

మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు.¹²

14. మరియు వారి వద్దకు (సత్య) జ్ఞానం వచ్చిన తరువాతనే - వారి పరస్పర ద్వేషంవల్ల - వారి మధ్య భేదాభిప్రాయాలు వచ్చాయి. మరియు ఒక నిర్ణీత కాలపు వాగ్దానం నీ ప్రభువు తరపు నుండి చేయబడి ఉండకపోతే, వారిమధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగి ఉండేది.¹³ మరియు నిశ్చయంగా, వారి తర్వాత గ్రంథాన్ని వారసత్వంలో పొందిన వారు దానిని (ఇస్లాంను) గురించి గొప్ప సంశయంలో పడిఉన్నారు.

15. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) దీని (ఈ సత్య ధర్మం) వైపునకే వారిని పిలువు. మరియు నీకు ఆజ్ఞాపించబడిన విధంగా దానిపై స్థిరంగా ఉండు. మరియు వారి కొరికలను అనుసరించకు. మరియు వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్ అవతరంపంజెసిన గ్రంథాన్ని నేనువిశ్వసించాను. మరియు మీ మధ్య న్యాయం చేయమని నేను ఆజ్ఞాపించబడ్డాను. అల్లాహ్‌యే మా ప్రభువు! మరియు మీ ప్రభువు కూడాను, మా కర్మలు మాకూ మరియు మీ కర్మలు మీకూ. మా మధ్య మరియు మీ మధ్య ఎలాంటి వివాదం ఉండనవసరం లేదు. అల్లాహ్ మనందరినీ సమావేశపరుస్తాడు. మరియు ఆయనవైపు (మనందరి) గమ్యస్థానముంది."

16. మరియు అల్లాహ్ సందేశం స్వీకరించిన తర్వాత, (స్వీకరించినవారితో) ఆయననుగురించి ఎవరు వాదస్తారో, వారి వాదం వారి ప్రభువు సన్నిధిలో నిరర్థకమైనది; మరియు వారిపై ఆయన (అల్లాహ్) ఆగ్రహం విరుచుకు పడుతుంది మరియు వారికి కఠిన శిక్ష పడుతుంది.

17. అల్లాహ్‌యే సత్యంలో గ్రంథాన్ని¹⁴

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ
الْعِلْمُ بَعْثًا بَيْنَهُمْ ۗ وَ لَوْ لَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَيَّ
لَقَضَىٰ بَيْنَهُمْ ۗ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا
الْكِتَابَ مِنْ بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ
مُرِيْبٍ ۝

فَلِذَلِكَ فَادُعْ ۗ وَ اسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ
وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ ۗ وَ قُلْ اٰمَنْتُ
بِمَا أَنْزَلَ اللهُ مِنْ كِتَابٍ ۗ وَ أَمَرْتُ
لِإِعْدَالٍ بَيْنَكُمْ ۗ اللهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ
لَنَأَعْمِلُنَا وَ لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ ۗ لَا
حُجَّةَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ ۗ اللهُ يَجْجِعُ
بَيْنَنَا وَ إِلَيْهِ الْمَصِيرُ ۝

وَ الَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللهِ مِنْ بَعْدِ
مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ دَاحِضَةً
عِندَ رَبِّهِمْ ۗ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَ لَهُمْ
عَذَابٌ شَدِيدٌ ۝

اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَ

12) అల్లాహ్ (సు.త.), అతనికే మార్గదర్శకత్వం చేస్తాడు, ఎవడైతే స్వయంగా, అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు మరలుతాడో! ఇక ఎవడైతే మార్గభ్రష్టత్వాన్ని ఎన్నుకుంటాడో, ఆయన, అతనిని దానిలో వదలుతాడు. అల్లాహ్ (సు.త.) దృష్టిలో, ఆయనకు విధేయత (ఇస్లాం) మాత్రమే నిజమైన ధర్మం. చూడండి, 3:19, 3:85, 21:92 మరియు 23:52.

13) చూడండి, 10:19.

14) గ్రంథం అంటే ఇక్కడ అన్నీ దివ్యగ్రంథాలు.

మరియు (న్యాయానికి) త్రాసును ¹⁵ అవతరింప జేశాడు. మరి నీవు ఏవిధంగా గ్రహించగలవు. బహుశా తీర్పుగడియ సమీపంలోనే ఉండవచ్చు!

18. దానిని నమ్మనివారే దాని కొరకు తొందర పెడతారు. మరియు విశ్వసించిన వారు, దానిని గురించి భయపడతారు మరియు అది రావటం నిశ్చయంగా, సత్యమేనని తెలుసుకుంటారు. వినండి! నిశ్చయంగా ఎవరైతే తీర్పుమడియను గురించి వాదులాడుతారో, వారు మార్గభ్రష్టత్వంలో చాలా దూరం పోయినవారే!

19. అల్లాహ్ తన దాసుల పట్ల ఎంతో మృదు హృదయుడు; ఆయన తాను కోరిన వారికి జవనోపాధిని ప్రసాదిస్తాడు. మరియు ఆయన మహా బలవంతుడు, సర్వ శక్తిసంపన్నుడు.

20. ఎవడు పరలోక ఫలాన్ని కోరుకుంటాడో మేము అతనికి అతని ఫలంలో వృద్ధికలిగిస్తాము. ¹⁶ మరియు ఎవడైతే ఇహలోక ఫలాన్ని కోరుకుంటాడో, మేము అతనికి దాని నొసగు తాము మరియు అతనికి పరలోక (ప్రతిఫలంలో) ఎలాంటి భాగముండదు. ¹⁷

21. ఏమీ? అల్లాహ్ అనుమతించని ధర్మాన్ని వారికొరకు విధించగల, ఆయన భాగస్వాములు ఎవరైనా వారి దగ్గర ఉన్నారా? ఒకవేళ తీర్పు దినపు వాగ్దానం ముందే చేయబడి ఉండకపోతే, వారి మధ్య తీర్పు ఎప్పుడో జరిగి వుండేదే. మరియు నిశ్చయంగా, ఈ దుర్మార్గులకు బాధా కరమైన శిక్ష పడుతుంది.

22. ఈ దుర్మార్గులు (పునరుత్థాన దినాన) తాము చేసిన కర్మల ఫలితాన్ని చూసి భయపడటాన్ని, నీవు చూస్తావు మరియు అది వారిపై తప్పక పడుతుంది. మరియు ఎవ రైతే విశ్వసించి

الْبَيِّنَاتِ وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ۝

يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ ۝

إِنَّا نُنزِّلُ الْكِتَابَ فِي السَّاعَةِ الَّتِي تَلْفِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ۝

مَنْ كَانَ يَرْيِدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ ۝

وَمَنْ كَانَ يَرْيِدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ۝

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ ۝

وَلَوْ لَا كِتَابُ الْفُضْلِ لَفُضِّلَ بَيْنَهُمْ ۝

وَالَّذِينَ ظَلَمُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ۝

15) త్రాసు ఎందుకు పేర్కొనబడిందంటే, న్యాయంగా తూచటానికి త్రాసు మాత్రమే ఉపయోగ పడుతుంది. దీనికై చూడండి, 57:25 మరియు 55:7-9.
 16) పుణ్యఫలితంలో ఈ అధికం, అల్లాహ్ (సు.త.) కోరితే 10 రెట్లు లేక 700 రెట్లు లేక ఇంకా ఎక్కువ రెట్లు కావచ్చు.
 17) ఇటువంటి ఆయతీకు చూడండి, 17:18.

సత్యార్థాలు చేస్తారో, వారు స్వర్గపు పచ్చిక మైదానాలలో ఉంటారు. వారికి తాము కోరెదంతా తమ ప్రభువు తరపు నుండి లభిస్తుంది. అదే ఆ గొప్ప అనుగ్రహం.

23. ఆ (స్వర్గపు) శుభవార్తనే, అల్లాహ్ విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేసే తన దాసులకు తెలియజేస్తున్నాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: "నేను దీనికి బదులుగా మీ నుండి బంధుత్వ ప్రేమ తప్ప వేరే ప్రతిఫలాన్ని కోరడం లేదు!"¹⁸ మరియు ఎవడు మంచిన సంపాదించు కుంటాడో, అతనికి దానిలో మేము మరింత మంచిన పెంచుతాము. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ క్షమాశీలుడు, కృతజ్ఞులను ఆమోదించేవాడు.

24. ఏమి? వారు: "అతను (ముహమ్మద్!) అల్లాహ్ పేరుతో అసత్యాలకల్పిస్తున్నాడు." అని అంటున్నారా? కాని ఒకవేళ అల్లాహ్ తలచుకుంటే సింహాదయం మీద ముద్దవేసేవాడు. మరియు అల్లాహ్ అసత్యాన్ని రూపుమాపి, తన ఆజ్ఞతో సత్యాన్ని స్థాపిస్తాడు.¹⁹ నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నదంతా బాగా తెలుసు.

الْجَنَّتِ لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٣﴾

ذَٰلِكَ الَّذِي يُبَشِّرُ اللَّهُ عِبَادَهُ الَّذِينَ

آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۗ قُلْ لَا

أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي

الْقُرْبَىٰ ۗ وَمَنْ يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ لَهُ

فِيهَا حُسْنًا ۗ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٤﴾

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا

فَإِن يَشَاءِ اللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ ۗ وَ

يَبْحَثُ اللَّهُ الْبَاطِلَ ۗ وَيُحَقِّقُ الْحَقَّ

بِكَلِمَاتِهِ ۗ أَنَّهُ عَلَيْهِمْ بَدَاةُ الصُّدُورِ ﴿٢٥﴾

18) మక్కా ముఫ్తీ ఖురైషులు చాలామంది దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరి సంబంధికులే. ఇక్కడ వారితో: 'స్నేహ, ప్రేమభావాలు చూపకున్నా - తాను, అల్లాహ్ (సు.త.) దర్మం ఇస్లాంను ప్రచారం చేస్తున్నందుకు - కనీసం శత్రుత్వమైనా వహించకండి.' అని చెప్పమని అల్లాహ్ (సు.త.) దైవప్రవక్త ('స'అస)ను ఆదేశిస్తున్నాడు. మరొక ముఖ్యవిషయం ఇక్కడ షియా తెగ వారు భిన్నంగా అర్థం చేసుకొని దానిని ప్రచారం చేస్తున్నది: ఇక్కడ బంధుత్వప్రేమను వారు, 'అలీ, ఫాతిమా, హసన్ మరియు హుసైన్ ర'ది.' అన్తమ్లలో మాత్రమే, ప్రేమతో వ్యవహరించడం, అని అర్థం తీశారు. ఈ సూరహ్ మక్కా లో అవతరింపజేయబడింది. అప్పుడు 'అలీ మరియు ఫాతిమా (ర'ది.' అన్తమ్)ల, వివాహం కూడా కాలేదు. మరొక విషయమేమిటంటే దైవ ప్రవక్త ('స'అస)కు నలుగురు కుమార్తెలు, 'జైనబ్, రుఖయ్య, ఉమ్మె కుల్సూమ్, ఫాతిమా మరియు ముగ్గురు కుమారులు, ఖాసిమ్, 'అబ్దుల్లాహ్ మరియు ఇబ్రాహీమ్ (ర'ది.' అన్తమ్). కుమారులందరూ చిన్న వయస్సులలోనే చనిపోయారు. కాని ఇతర ముగ్గురు కుమార్తెలు (ర'ది.' అన్తమ్) భర్తా, పిల్లలు గలవారు. వారు కూడా దైవప్రవక్త ('స'అస) యొక్క దగ్గరి సంబంధికుల (ఖురబాల)లోని వారేకదా! వారిలో ఇద్దరు మూడవ 'ఖలీఫా 'ఉస్మాన్ (ర'ది.' అ.) భార్యలు కూడాను. కాని షియా తెగవారు, వారిని దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరి సంబంధికులలో పరిగణించక పోవడం అతిశయం కాదా!

19) చూడండి, 10:82.

25. ఆయనే తన దాసుల పశ్చాత్తాపాన్ని స్వీకరించే వాడు. మరియు పాపాలనుమన్నించే వాడు. మఱియు మీరుచేసేదంతా ఆయనకుబాగాతెలుసు.

26. మరియు ఆయన విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేసేవారి ప్రార్థనలను అంగీకరిస్తాడు మరియు వారిపై తన అనుగ్రహాన్ని మరింత అధికం చేస్తాడు. ఇక సత్య-తిరస్కారులు! వారికి కఠినశిక్ష పడుతుంది. (1/4)

27. * మరియు ఒకవేళ అల్లాహ్ తన దాసులందరికీ పుష్కలంగా జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉంటే వారు భూమిలో తిరుగుబాటుకు పాల్పడేవారు. కావున ఆయన తన ఇష్టప్రకారం, మితంగా ఇస్తాడు. నిశ్చయంగా, ఆయన తన దాసులను గురించి బాగా ఎరుగును, ఆయన అంతా చూస్తున్నాడు!

28. మరియు ఆయనే, వారు నిరాశకులోనై ఉన్నప్పుడు వర్షాన్ని కురిపిస్తాడు మరియు తన కారుణ్యాన్ని వ్యాపింపజేస్తాడు. మరియు ఆయనే సంరక్షకుడు, ప్రశంసనీయుడు.

29. మరియు ఆయన సూచన (అయాత్) లలో ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటిలో వ్యాపింపజేసిన జీవరాసులను సృష్టించటం కూడా ఉంది. మరియు ఆయన తాను కోరినప్పుడు వాటి నన్నింటినీ సమీకరించగల సమర్థుడు.

30. మీపై ఏ ఆపద వచ్చినా, అది మీ చేతులారా మీరు సంపాదించుకున్నదే! మరియు ఆయన (మీ తప్పులను) ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు.²⁰

31. మరియు మీరు భూమిలో ఆయన నుంచి తప్పించుకోలేరు. మరియు మీకు అల్లాహ్ తప్ప మరొక సంరక్షకుడుగాని సహాయకుడు గాని లేడు!

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾

وَيَسْتَجِيبُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَيَزِيدُهُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۗ وَالْكَافِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾

وَلَوْ بَسَطَ اللَّهُ الرِّزْقَ لِعِبَادِهِ لَبَغَوْا فِي الْأَرْضِ وَلَكِنْ يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَاءُ ۗ إِنَّهُ بِعِبَادِهِ خَبِيرٌ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾

وَهُوَ الَّذِي يُنَزِّلُ الْغَيْثَ مِنْ بَعْدِ مَا قَنَطُوا وَيَنْشُرُ رَحْمَتَهُ ۗ وَهُوَ الْوَلِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقَ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِنْ دَابَّةٍ ۗ وَهُوَ عَلَىٰ جَنَعِهِمْ إِذَا يَشَاءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾

وَمَا أَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

20) చూడండి, 51:52-53. వ్యాఖ్యాతలు దీనిని రెండు విధాలుగా అర్థంచేసుకున్నారు. ఒకటి: పూర్వ ప్రజలు తమ ప్రవక్త ('అలైహిమ్ స.)లతో ఇతను పిచ్చివాడు, మాంత్రికుడు, అసత్య వాడుడు, వగైరా అన్నమాటలనే ఈ మక్కా మువ్తీకులు కూడా నీలో అంటున్నారు. ఈ విధంగా దైవప్రవక్త ('స'అస) ఓదార్చబడుతున్నారు. రెండో అర్థం: దైవప్రవక్త ('స'అస)లో ఏకాగ్రచిత్తం, ఏకధైవారాధన, (ఇస్లాం) గురించి చెప్పబడిన మాటలు, ఇంతకు ముందు ప్రవక్తలందరితో చెప్పబడిన మాటలే! (ఫ'త్త్ అల్-ఖుదీర్).

32. మరియు ఆయన సూచనలలో (ఆయాత్ లలో) సముద్రంలో, కొండల మాదిరిగా పయనించే ఓడలు కూడా ఉన్నాయి.

33. ఒకవేళ ఆయన కోరితే గాలిని ఆపగలడు అప్పుడవి దాని (సముద్రపు) విపుమీద నిలిచి పోతాయి. నిశ్చయంగా, ఇందులో సహనం గల వానికి, కృతజ్ఞునికి ఎన్నో సూచనలున్నాయి.

34. లేదా ఆయన వారి కర్మల ఫలితంగా వారిని (ముంచి) నాశనం చేయవచ్చు, కాని ఆయన ఎన్నింటినో క్షమిస్తాడు కూడాను.

35. మరియు మా సూచనలను (ఆయాత్ లను) గురించి వాదులాడేవారు, తమకు తప్పించుకునే చోటు లేదని తెలుసుకుంటారు.²¹

36. కావున మీకు ఇవ్వబడిందంతా ప్రాపంచిక జీవితపు సుఖసంతోషమే. కనుక అల్లాహ్ వద్ద నున్నదే - విశ్వసించి తమ ప్రభువునే నమ్ము కున్న వారి కొరకు - ఉత్తమమైనది మరియు శాశ్వతమైనదిను.²²

37. మరియు అలాంటి వారు పెద్ద పాపాలు మరియు అశ్లీలమైన పనులకు దూరంగా ఉంటారు మరియు కోపం వచ్చినా క్షమిస్తారు;²³

38. మరియు అలాంటివారు తమ ప్రభువు ఆజ్ఞాపాలన చేస్తారు మరియు నమాజ్‌ను స్థాపిస్తారు²⁴ మరియు తమ వ్యవహారాలను పరస్పర సంప్రదింపుల ద్వారా పరిష్కరించు కుంటారు²⁵ మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన

وَ مِنْ أَيْتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ ﴿٣٢﴾

إِنْ يَشَاءُ يُسَكِّنِ الرَّيحَ فَيُظَلِّلْنَ رَوَاكِدَ عَلَى ظَهْرِهِ ۗ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣٣﴾

أَوْ يُوقِفَهُنَّ بِمَا كَسَبُوا وَيَعْفُ عَنْ كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾

وَيَعْلَمُ الَّذِينَ يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِنَا مَا لَهُمْ مِنْ مَحِيصٍ ﴿٣٥﴾

فَمَا أَوْتَيْتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۗ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى لِلَّذِينَ آمَنُوا وَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾

وَ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبِيرَ الْإِثْمِ وَ الْفَوَاحِشَ ۗ إِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾

وَ الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِرَبِّهِمْ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ ۗ وَ أَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ ۗ وَ مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣٨﴾

21) చూడండి, 40:35.

22) కావున ఇహలోక జీవిత సుఖ-సంతోషాలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత నివ్వకుండా, విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేయటంలో పోటీపడండి.

23) దైవప్రవక్త ('స'అస) తన స్వంతానికి జరిగిన కష్టనష్టాలకూ, హానికీ ఎన్నడూ ప్రతీకారం తీసుకోలేదు. కాని అల్లాహ్ (సు.త.) యొక్క హద్దును అతిక్రమించటం అతనికి సహించరాని విషయం. (బుఖారీ, ముస్లిం)

24) నమాజ్‌ను సరిగ్గా, దాని సమయంలో చేయటం విశ్వాసానికి ప్రధాన ఆనవాలు.

25) 'స'హజ్జా (ర'ద.'అస్థుమ్)లు తమ విషయాలలో పరస్పరం సంప్రదింపులు, సలహాలు చేసుకునే వారు. దైవప్రవక్త ('స'అస) కూడా ముఖ్యమైన విషయాలలో, యుద్ధ సన్నాహాలలో

జీవనోపాధి నుండి ఇతరుల మీద ఖర్చుచేస్తారు;

39. మరియు అలాంటి వారు తమపై దౌర్జన్యం జరిగినప్పుడు దానికి న్యాయ ప్రతీకారం మాత్రమే చేస్తారు.²⁶

40. మరియు కీడుకు ప్రతీకారం దానంతటి కీడు మాత్రమే. కాని ఎవడైనా క్షమించి సంది చేసుకుంటే అతని ప్రతిఫలం అల్లాహ్ దగ్గర ఉంది. నిశ్చయంగా, ఆయన దుర్మార్గులంటే ఇష్టపడడు.²⁷

41. కాని ఎవరైనా తమకు అన్యాయం జరిగినప్పుడు దానికితగినంత న్యాయ ప్రతీకారం మాత్రమే తీసుకుంటే అలాంటివారు నిందార్లుకారు.

42. కాని, వాస్తవానికి ఎవరైతే ప్రజలపై దౌర్జన్యాలు చేస్తారో మరియు భూమిలో అన్యాయంగా ఉపద్రవాలు రెకెత్తిస్తారో అలాంటివారు నిందార్లు. అలాంటివారు, వారికే! బాధాకరమైన శిక్షగలదు.

43. మరియు ఎవడైతే సహనం వహించి క్షమిస్తాడో! నిశ్చయంగా అది (అల్లాహ్ దృష్టిలో) ఎంతో సహృదయంతో (సాహసంతో) కూడన పని!²⁸

44. మరియు, ఎవడినైతే అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిస్తాడో! దాని తరువాత వాడికి సందక్షకుడు, ఎవ్వడూ ఉండడు.²⁹ మరియు ఈ దుర్మార్గులు శిక్షను చూసి నపుడు: "మేము తిరిగి (భూలోకంలోకి) పోయే మార్గమేదైనా ఉందా?" అని అడగటం నీవు చూస్తావు.³⁰

45. మరియు వారిని, దాని(నరకం) ముందుకు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు అవమానంతో కృంగిపోతూ, దొంగ చూపులతో దానిని చూడటం

وَالَّذِينَ إِذَا أَصَابَهُمُ الْبَغْيُ هُمْ يَنْتَصِرُونَ ﴿۳۹﴾
 وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ ﴿۴۰﴾
 وَلَمَنِ اتْتَصَرَ بَعْدَ ظُلْمِهِ فَأُولَٰئِكَ مَا عَلَيْهِمْ مِّنْ سَبِيلٍ ﴿۴۱﴾
 إِنَّمَا السَّبِيلُ عَلَى الَّذِينَ يَظْلِمُونَ النَّاسَ وَيَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۴۲﴾
 وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿۴۳﴾
 وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ وَّائٍ ۖ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ بَعْدِهِ ۗ وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلٍ ﴿۴۴﴾
 وَتَرَاهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَشِيعِينَ مِنَ الدَّالِّ يَنْظُرُونَ مِنْ طَرَفٍ خَفِيِّ

తమ అనుచరు (ర'ది.అస్టమ్) లతో సంప్రదింపులు చేసేవారు. ఒక పాలకుడు కూడా తనకు సలహాలివ్వటానికి నిపుణులను నియమించుకోవడం ఎంతో ముఖ్యం. చూడండి, 3:159.

26) దైవప్రవక్త ('స'అస) ఎన్నడూ, తనకు హానిచేసిన వారితోకూడా ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు. ఉదా. అతనికి ఆహారంలోవిషమిచ్చిన యూదస్త్రీలో మరియు అతనిపై మంత్రజాలం (చేతబడి) చేసిన లుబైద్ బిన్ 'ఆసిమ్'లో లేక అతనిని చంపగోరిన వారితోగాని ప్రతీకారం తీర్చుకోలేదు.

27) చూడండి, 2:190.

28) చూడండి, 41:34-35 మరియు 13:22.

29) చూడండి, 14:4 చివరి వాక్యం.

30) చూడండి, 6:27-28.

నీవు గమనిస్తావు. మరియు విశ్వసించినవారు ఇలా అంటారు: "నిశ్చయంగా తమను తాము మరియు తమ సంబంధికులను (అనుచరులను) నష్టానికి గురిచేసుకున్నవారే, ఈ పునరుత్థాన దినమున నష్టపోయే వారు. జాగ్రత్త! నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులె శాశ్వతమైన శిక్షకు గురిఅవుతారు."

46. మరియు అల్లాహ్ తప్ప, ఇతరులెవ్వరూ వారికి రక్షకులుగా గానీ, సహాయకులుగా గానీ ఉండరు. మరియు అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో వదిలిన వారికి (దాని నుండి బయటపడే) మార్గమేదీ వుండదు.

47. (కావున ఓ మానవులారా మరియు జన్నాతులారా!) మీరు, లోలగింపబడే అవకాశం లేనటువంటి ఆ దినం అల్లాహ్ తరపు నుండి రాకముందే, మీ ప్రభువు ఆజ్ఞను శిరసావహించండి. ఆ రోజున మీకు ఎక్కడా ఆశ్రయం లభించదు. మరియు మీకు (మీ పాపాలను) నిరాకరించటానికి కూడా వీలుండదు.³¹

48. (ఓ ప్రవక్తా!) ఒకవేళ వారు విముఖులైతే మేము నిన్ను వారిపై రక్షకునిగా చేసి పంపలేదు. నీపని కేవలం (సందేశాన్ని) అందజేయటం మాత్రమే.³² మరియు మేము మానవునికి మా కారుణ్యాన్ని రుచి చూపిస్తే, దానికి అతడు సంతోషంతో పొంగిపోతాడు. కాని ఒకవేళ వారికి తమ చేతులారా చేసుకున్నదానికి ఫలితంగా, కీడు కలిగినట్లయితే! నిశ్చయంగా, అప్పుడు మానవుడు కృతఘ్నుడవుతాడు!

49. భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధికారం అల్లాహ్ దే! ఆయన తానుకోరిందిసృష్టిస్తాడు. ఆయనతాను కోరిన వారికి కుమార్తెలను ప్రసాదిస్తాడు మరియు తాను కోరిన వారికి కుమారులను ప్రసాదిస్తాడు.

50. లేదా! వారికి కుమారులను మరియు కుమార్తెలను కలిపి ప్రసాదిస్తాడు. మరియు తాను కోరిన వారికి అసలు సంతానమే ఇవ్వడు.

وَ قَالَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ الْخُسِرِينَ
الَّذِينَ خَسِرُوا أَنفُسَهُمْ وَ أَهْلِيهِمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَلَا إِنَّ الظَّالِمِينَ فِي
عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٦﴾

وَ مَا كَانَ لَهُمْ مِنْ أَوْلِيَاءَ
يَنْصُرُونَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ ۗ وَ مَنْ
يُضِلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ سَبِيلٍ ﴿٤٧﴾

إِسْتَجِيبُوا لِلرَّبِّ كُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ
يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ مَا لَكُم مِّنْ
مَّلْجَأٍ يَوْمَئِذٍ مَّيْمِنًا ۖ وَ مَا لَكُم مِّنْ تَكْوِينٍ ﴿٤٨﴾

فَإِنْ أَعْرَضُوا فَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ
حَفِيفًا ۗ إِنَّ عَلَيْكَ إِلَّا الْبَلْغُ ۗ وَ إِنَّا

إِذَا أَذَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ
بِهَا ۗ وَ إِن تَصِبْهُمْ سَبِيلًا بِمَا قَدَّمْتَ
أَيْدِيَهُمْ فَإِنَّ الْإِنْسَانَ كَفُورٌ ﴿٤٩﴾

لِلَّهِ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ ۗ يُخْلِقُ
مَا يَشَاءُ ۗ يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ إِنَاثًا وَ
يَهَبُ لِمَنْ يَشَاءُ الذُّكُورَ ﴿٥٠﴾

أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَ إِنَاثًا ۗ وَ يَجْعَلُ
مَنْ يَشَاءُ عَاقِبَةً ۗ إِنَّهُ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥١﴾

31) చూడండి, 75:10-12.

32) చూడండి, 2:272, 13:40 మరియు 88:21-22.

నిశ్చయంగా, ఆయన సర్వజ్ఞుడు, అంతా చెయగల సమర్థుడు. (3/8)

51. * మరియు అల్లాహ్‌తో మాట్లాడగలిగే శక్తి ఏ మానవునికి లేదు; కేవలం దివ్యజ్ఞానం (వహీ) ద్వారా లేదా తిరవెనుక నుండి, లేదా ఆయన పంపిన సందేశహరుని ద్వారా, ఆయన అనుమతితో, ఆయన కోరిన (వహీ) అవతరింప జేయబడటం తప్ప! ³³ నిశ్చయంగా, ఆయన మహోన్నతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

52. మరియు ఇదే విధంగా (ఓ ముహమ్మద్!) మేము మా ఆజ్ఞతో నీ వద్దకు దివ్యజ్ఞానం (రూహ్) అవతరింపజేశాము. ³⁴ (దీనికి ముందు) నీకు గ్రంథమేమిటో మరియు విశ్వాసమేమిటో తెలియదు. కాని మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్‌ను) జ్యోతిగా జేసి, దీని ద్వారా మా దాసులలో మేము కోరిన వారికి, మార్గదర్శకత్వం చేస్తాము. ³⁵ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు (ప్రజలకు) ఋజు మార్గం వైపునకు దారి చూపుతున్నావు.

53. అల్లాహ్ మార్గం! ³⁶ భూమ్యాకాశాలలో నున్న ప్రతిదీ ఆయనకే చెందుతుంది. వాస్తవానికి, వ్యవహారాలన్నీ చివరకు (తీర్పుకోరకు) అల్లాహ్ వద్దకే చేరుతాయి.

وَمَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكَلِّمَهُ اللَّهُ إِلَّا وَخَيًّا أَوْ مِنْ وَرَائِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ رَسُولًا فَيُوحِيَ بِإِذْنِهِ مَا يَشَاءُ إِنَّهُ عَلَىٰ حَكِيمٍ عِتْمٍ ﴿٣٣﴾
وَكَذَلِكَ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ رُوحًا مِنْ أَمْرِنَا مَا كُنْتَ تَدْرِي مَا الْكِتَابُ وَلَا الْإِيمَانُ وَلَكِنْ جَعَلْنَاهُ نُورًا نَهْدِي بِهِ مَنْ نَشَاءُ مِنْ عِبَادِنَا وَإِنَّكَ لَتَهْدِي إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٤﴾
صِرَاطِ اللَّهِ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ إِلَّا إِلَىٰ اللَّهِ تُصِيبُ الْأُمُورُ ﴿٣٥﴾

33) ఈ ఆయత్‌లో దివ్యజ్ఞానం (వహీ) అవతరింపజేయబడే మూడు విధానాలు పేర్కొన బడ్డాయి: (i) హృదయంలో ఒక విషయం వేయబడటం, లేక స్వప్నంలో వినిపింపజేయ బడటం - ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) తరపు నుండియే ఉండనే దృఢ నమ్మకంతో! (ii) తిర వెనుక నుండి వినిపింపజేయబడటం - ఏ విధంగానైతే మూసా ('అ.స.)కు తూర్ పర్వతం మీద వినిపించబడిందో! (iii) దైవదూత ('అల్లైహిమ్ స.)ల ద్వారా అల్లాహ్ (సు.త.) తన వహీని పంపటం. ఏ విధంగానైతే దైవప్రవక్త ('స'అస) దగ్గరకు జబ్బైల్ ('అ.స.) వహీని తీసుకొనివచ్చే వారో! చూడండి, 53:10.

34) రూహున్: ఇక్కడ దివ్యజ్ఞానం (ఖుర్ఆన్) అనే అర్థమిస్తుంది. ఎందుకంటే ఖుర్ఆన్ వల్ల హృదయాలకు జీవం లభిస్తుంది. ఏ విధంగానైతే రూహ్‌తో మానవునికి జీవం లభిస్తుందో! చూడండి, 16:2, 40:15.

35) చూడండి, 41:44.

36) అంటే ఇస్లాం.

43. సూరహ్ అ'జ్-జు'ఫ్ రుఫ్

'జు'ఫ్ రుఫ్: అంటే బంగారం, ఆభరణాలు లేక ఆలంకరణ. 'హు'మీమ్ వరుసల ౭ సూరహ్ లలో ఇది 4వది. ప్రజలు తమ తండ్రి-తాతలు అనుసరించే ధర్మాలను అంధ విశ్వాసంతో అనుసరిస్తూ, అల్లాహ్ (సు.త.) ప్రసాదించిన విచక్షణా జ్ఞానాన్ని ఉపయోగించక పోవటం వల్లనే మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతున్నారు. మక్కాలో అవతరింపజేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 89 ఆయాతులున్నాయి. దీని పేరు 35వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హు'మీమ్.
2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం (ఖుర్ఆన్) సాక్షిగా! ¹
3. నిశ్చయంగా, మీరు అర్థంచేసుకోగలగటానికి, మేము దీనిని అరబ్బీభాషలో ఖుర్ఆన్ గా² అవతరింపజేశాము.
4. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది మా వద్దనున్న మాత్ర గ్రంథం లోనిదే! ³ అది మహోన్నతమైనది, వివేకంతో నిండి ఉన్నది.
5. ఏమిటి? మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని, మేము ఈ హితోపదేశాన్ని (ఖుర్ఆన్ ను) మీ నుండి అలగించాలా? ⁴
6. మరియు మేము పూర్వం గతించిన వారి వద్దకు ఎంతో మంది ప్రవక్తలను పంపాము.
7. మరియు వారు, తమ వద్దకు వచ్చిన ప్రవక్తలలో ఏ ఒక్కరిని కూడా ఎగతాళి చేయకుండా వదలలేదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۞
 وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ۞
 إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ
 تَعْقِلُونَ ۞
 وَ أَنَّهُ فِي أُمِّ الْكِتَابِ لَدَيْنَا لَعَلِيَّ
 حَكِيمٌ ۞
 أَفَتَضْرَبُ عَنْكُمْ الذِّكْرَ صَفْحًا أَنْ
 كُنْتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ۞
 وَ كَمْ أَرْسَلْنَا مِنْ نَبِيِّ فِي الْأَوَّلِينَ ۞
 وَ مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا كَانُوا بِهِ
 يَسْتَهْزِءُونَ ۞

1) చూడండి, 12:1.
 2) ఖుర్ఆనున్ / ఖుర్ఆనన్: దీని పదార్థాలు సంభాషణ, ప్రసంగం, ఉపన్యాసం, పఠనగ్రంథం, Recitation, Talk, Lecture, Discourse, Sermon అని ఉన్నాయి. అల్-ఖుర్ఆను అంటే ఈ ఖుర్ఆన్ గ్రంథం; అల్-ఖుర్ఆనుల్-కరీమ్ అంటే The Glorious Quran, ఈ దివ్య ఖుర్ఆన్.
 3) ఉమ్ముల్-కీతాబ్: చూడండి, 13:39, 85:22. అంటే లాహు మ'హాఫుర్'జ్ మాత్ర గ్రంథం, సురక్షితమైన పలకం, మూల గ్రంథం. అంటే యధాస్థితిలో, భద్రంగా ఉంచబడిన గ్రంథం.
 4) మీరు మితిమీరి ప్రవర్తిస్తున్నారని మేము మీకు హితోపదేశమేయటం మానుకుంటామని భావిస్తున్నారా? (ఇబ్నె-కసీర్)

8. కావున వీరికంటే ఎంతో బలిష్ఠులైన వారిని మేము పట్టుకొని నాశనం చేశాము.⁵ మరియు పూర్వజాతుల వారి దృష్టాంతాలు ఈ విధంగా గడిచాయి.

9. ఒకవేళ, నీవు వారిలో: "భూమ్యాకాశాలను ఎవరు సృష్టించారు?" అని అడిగితే! వారు తప్పక: "వాటిని సర్వ శక్తిమంతుడు, సర్వజ్ఞుడు సృష్టించాడు." అని అంటారు.

10. ఆయనే మీ కొరకు ఈ భూమిని పరుపుగా చేశాడు; మరియు మీరు మీ గమ్యస్థానాలకు చేరుకోవడానికి, అందులో మీ కొరకు త్రోవలు ఏర్పరచాడు.⁶

11. మరియు ఆయనే ఆకాశం నుండి తగినంత నీటిని (వర్షాన్ని) కురిపించాడు. తరువాత దాని ద్వారా మేము చచ్చిన నేలను బ్రతికిస్తాము. ఇదే విధంగా మీరు కూడా (బ్రతికింపబడి) బయటికి తీయబడతారు.

12. మరియు ఆయనే అన్నిరకాల జతలను సృష్టించాడు! మరియు ఓడలను మరియు పశువులను మీకు వాహనాలుగా చేశాడు;

13. మీరు వాటి వీపుల మీద ఎక్కటానికి; తరువాత మీరు వాటిమీద కూర్చున్నప్పుడు, మీ ప్రభువు అనుగ్రహాన్ని తలచుకొని ఇలా ప్రార్థించ టానికి: "ఆ సర్వ లోపాలకు అతీతుడైన ఆయన (అల్లాహ్) వీటిని మాకు వశపరచాడు, లేకపోతే ఆ (వశపరచుకునే) సామర్థ్యం మాకు లేదు.

14. "మరియు నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వైపునకే మరలి పోవలసి ఉన్నాది!"⁷

15. మరియు వారు ఆయన దాసులలో కొందరిని ఆయనలో భాగంగా (భాగస్వాములుగా /

فَأَهْلَكْنَا أَشَدَّ مِنْهُمْ بَطْشًا وَ مَضَى مَثَلُ الْأَوَّلِينَ ①

وَلَبِنَ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ خَلَقَهُنَّ الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ②

الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ مَهْدًا وَ جَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ③

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيِّتًا كَذَلِكَ تُخْرَجُونَ ④

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ⑤

لِتَسْتَوُوا عَلَى ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَ تَقُولُوا سُبْحٰنَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هٰذَا وَ مَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ⑥

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ⑦ وَ جَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادٍ جُزْءًا ⑧ إِنَّ

5) అంటే వారు మక్కా ముస్లికుల కంటే ఎక్కువ బలవంతులు. ఇంకా చూడండి, 40:82.
 6) చూడండి, 20:53.
 7) దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ వాహనం ఎక్కినప్పుడు: మూడుసార్లు అల్లాహుఅక్షర్ తరువాత "...సుబ'హా'నల్లజ్జి స'ఖ్ఖిరలనా హాజ్జా వ మూ కున్నా లహ్లా ముఖ్రినీనీ. వ ఇన్నా ఇలా రబ్బీనా లమున్ఖలిబూన్!" వరకు ఈఆయత్లు (43:13-14) చదివేవారు. ('స. ముస్లిం).

సంతానంగా) చేశారు.⁸ నిశ్చయంగా మానవుడు పరమ కృతఘ్నుడు!

16. ఏమిటి? ఆయన తాను సృష్టించిన వాటిలో నుండి తన కొరకు కుమార్తెలను తీసుకొని మీ కొరకు ప్రత్యేకంగా కుమారులను ఉంచాడా?⁹

17. మరియు వారు, కరుణామయునికి అంటగట్టిది (ఆడసంతానమేగనక) వారిలో ఎవడివైనా కలిగిందనే వార్త అందజేయబడినప్పుడు, అతని ముఖం నల్లబడిపోతుంది మరియు అతడు దుఃఖంలో మునిగిపోతాడు!

18. ఏమీ? ఆభరణాల అలంకారంలో పెంచబడి మరియు వివాదంలో తన అభిప్రాయాన్ని స్పష్టంగా వివరించలేని (స్త్రీ సంతానాన్ని అల్లాహ్ కు అంటగట్టుతున్నారా)?

19. మరియు వీరు కరుణామయునికి దాసులైన దేవదూతలను స్త్రీలుగా పరిగణిస్తున్నారా వీరు? వారు (దేవదూతలు) సృష్టించబడినప్పుడు చూశారా ఏమిటి? వీరి ఆరోపణలు వ్రాసి వుంచబడతాయి. మరియు వీరు దానిని గురించి ప్రశ్నింపబడతారు.

20. మరియు వారు ఇలా అంటారు: "ఒకవేళ ఆ కరుణామయుడు తలచుకుంటే మేము వారిని ఆరాధించేవారం కాదు." దాని వాస్తవజ్ఞానం వారికి లేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చెస్తున్నారు!

21. మేము వారికి ఇంతకు ముందు ఏదైనా గ్రంథాన్ని ఇచ్చి ఉన్నామా ఏమిటి? వారు దానిని ఖచ్చితంగా అనుసరించటానికి?

22. అలాకాదు! వారిలా అంటారు: "వాస్తవానికి మేము, మా తండ్రి-తాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తుండగా చూశాము.

الْإِنْسَانَ لَكَفُورًا مُّبِينًا ⑩

أَمْ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بِنْتٍ وَ

أَصْفًا كُمْ بِالْبَنِينَ ⑪

وَ إِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ

لِلرَّحْمَنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهَهُ مُسْوَدًّا وَ

هُوَ كَظِيمٌ ⑫

أَوْ مَنْ يُنشِئُ فِي الْحَلْيَةِ وَ هُوَ فِي

الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ⑬

وَ جَعَلُوا الْهَيْلَكَةَ الَّتِي بَيْنَ هُمْ عِبْدِ

الرَّحْمَنِ إِنَاثًا أَشْهَدُوا خَلَقَهُمْ

سُنَّتَبُ شَهَادَتِهِمْ وَيُسْأَلُونَ ⑭

وَ قَالُوا أَوْ شَاءَ الرَّحْمَنِ مَا عَبَدْنَا هُمْ

مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا

يَخْرُصُونَ ⑮

أَمْ آتَيْنَاهُمْ كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ

مُسْتَسْبِكُونَ ⑯

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَ

إِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُهْتَدُونَ ⑰

8) వారు (ముష్లికులు) దైవదూత ('అల్లెహిమ్ స.)లను అల్లాహ్ (సు.త.) కుమార్తెలుగా భావించే వారు. ఇక్కడ 'ఇబ్రాహీమ్ - దాసులు, అంటే దైవదూతలు మరియు జు'బ్ అన్ - అంటే కుమార్తెలు. ఇంకా చూడండి, 6:100.

9) చూడండి, 16:57-59.

మరియు నిశ్చయంగా, మేముకూడా వారి అడుగు జాడల్లోనే వారి మార్గదర్శకత్వంపై ఉన్నాము."

23. మరియు ఇదే విధంగా, నీకు ముందు (ఓ ముహమ్మద్!) మేము హెచ్చరించేవాడిని ఏ పట్టణానికి పంపినా దానిలోని ఐశ్వర్యవంతులు అనే వారు:¹⁰ "వాస్తవానికి మేము మా తండ్రి-తాతలను ఇలాంటి సమాజాన్నే (మతాన్నే) అనుసరిస్తూ ఉండగా చూశాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము కూడా వారి అడుగుజాడలనే అనుసరిస్తాము." (1/2)

24. * (వారి ప్రవక్త) ఇలా అనేవాడు: "ఒకవేళ నేను మీ తండ్రి-తాతలు అనుసరిస్తూ వచ్చిన దాని కంటే ఉత్తమమైన మార్గదర్శకత్వాన్ని మీ కోసం తెచ్చినా (మీరు వారినే అనుసరిస్తారా)?" వారిలా జవాబిచ్చేవారు: "నిశ్చయంగా మీరు డేనితో పంపబడ్డారో దానిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాము."

25. కావున మేము వారిపై మా ప్రతికారాన్ని (శిక్షను) పంపాము. చూశారా! సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారి గతి ఏమయిందో!

26. మరియు (జ్ఞాపకంచేసుకోండి) ఇబ్రాహీమ్ తనతండ్రి మరియు తన జాతివారితో ఇలా అన్నప్పుడు: "నిశ్చయంగా, మీరు పూజించే వారితో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు."¹¹

27. "(నేనైతే) నన్ను సృజించిన ఆయన (అల్లాహ్ నే ఆరాధిస్తాను). ఎందుకంటే! నిశ్చయంగా ఆయనే నాకు మార్గదర్శకత్వం చేయగలడు."

28. మరియు అతను (ఇబ్రాహీమ్) ఈ వచనాన్నే తన తర్వాత తన సంతానం కొరకు విడిచి వెళ్ళాడు.¹² బహుశా వారు దాని వైపుకు మరలుతారని!

وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّنْ نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

قُلْ أَوْ لَوْ جِئْتُمْ بِآهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾

فَأَنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ فَأَنْظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكذِبِينَ ﴿٢٥﴾
وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

وَ جَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقْبِهِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

10) చూడండి, 11:116.

11) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) గాథను చూడండి, 6:74 మరియు 21:51.

12) చూడండి, 2:132.

29. వాస్తవానికి, నేను వారికి మరియు వారి తండ్రి-తాతలకు ప్రాపంచిక సుఖసంతోషాలను ఇస్తూనే వచ్చాను. చివరకు వారి వద్దకు సత్యం మరియు (దానిని) స్పష్టంగా వివరించే దైవపువ్వు కూడా వచ్చాడు.¹³

30. కాని వారి వద్దకు సత్యం (ఈ ఖుర్ఆన్) వచ్చినపుడు వారన్నారు: "ఇది కేవలం మంత్ర జాలమే.¹⁴ మరియు నిశ్చయంగా, మేము దీనిని తిరస్కరిస్తున్నాము."

31. వారు ఇంకా ఇలా అన్నారు: "ఈ ఖుర్ఆన్ ఈ రెండు నగరాలలోని ఒక గొప్ప వ్యక్తిపై ఎందుకు అవతరింపజేయబడలేదు?"¹⁵

32. నీ ప్రభువు కారుణ్యాన్ని పంచిపెట్టేవారు వారేనా ఏమిటి? మేమే వారి జీవనోపాయాలను, ఈ ప్రాపంచిక జీవితంలో వారి మధ్య పంచిపెట్టాము. వారు ఒకరితోనొకరు పనితీసుకోవటానికి,¹⁶ వారిలోకొందరికిమరికొందరిపై స్థానాలనుపించాము. మరియు వారుకూడబెట్టే దానికంటే (సంపదకంటే) నీ ప్రభువు కారుణ్యమే¹⁷ ఎంతో ఉత్తమమైనది.

33. మరియు మానవులందరూ ఒక (దుష్ట) సమాజంగా మారిపోతారన్న భయమేగనక మాకు లేకున్నట్లయితే, మేము ఆ కరుణామయుణ్ణి తిరస్కరించే వారి ఇళ్ళ కప్పులనూ మరియు వాటిపైకి ఎక్కె మెట్లను వెండితో నిర్మించేవారము.

34. మరియు వారి ఇంట్ల తలుపులను మరియు వారు ఆనుకొని కూర్చునే పీఠాలను కూడా;

بَلْ مَتَّعْتُ هَؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ
جَاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَذَا سِحْرٌ
وَأَنَّا بِهِ كَاذِبُونَ ﴿٣٠﴾

وَقَالُوا لَوْلَا نَزَّلَ هَذَا الْقُرْآنُ عَلَيَّ
رَجُلٍ مِّنَ الْقُرَيْتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ
قَسِبْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ

فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سَخِرِيًّا ۗ وَرَحِمْتُ رِيبَكَ خَيْرٌ
مِّمَّا يَجْعَلُونَ ﴿٣٢﴾

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً
لَّجَعَلْنَا لِمَن يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِيُبَيِّتَهُمْ سُقْفًا مِّن فِضَّةٍ وَ مَعَارِحَ
عَلَيْهَا يُظْهِرُونَ ﴿٣٣﴾

وَلِيُبَيِّتَهُمْ أَبْوَابًا ۖ وَسُرُرًا عَلَيْهَا
يَتَّكِنُونَ ﴿٣٤﴾

13) చూడండి, 21:44.
14) చూడండి, 74:24.
15) ఈ రెండు నగరవాసులలో పేరు ప్రఖ్యాతులున్న మక్కా కు చెందిన వలీద్ బిన్-ము'గైరా మరియు 'తాయఫ్ కు చెందిన 'ఉర్వా బిన్-మస'ూద్ స'ఖిబీ కావచ్చని వ్యాఖ్యాతలంటారు.
16) అల్లాహ్ (సు.త.) వ్యవహారాలను సరళంగా నడపటానికి, ప్రజలలో ధనసంపత్తులను, తిలివి జ్ఞానాలను, ఎక్కువతక్కువగాపంచాడు. దీనివల్ల ప్రతి మానవుడు మరొకని సహాయం మీద ఆధారపడి ఉన్నాడు. ధనవంతుడు పేదవాని మీద పేదవాడు ధనవంతుని మీద.
17) ఈ కారుణ్యం అంటే పరలోక జీవితసుఖం.

35. మరియు బంగారంతో కూడా! ¹⁸
మరియు ఇవన్నీ ప్రాపంచిక జీవిత సుఖసంతో
షాలు మాత్రమే. మరియు దైవబీతి గలవారికి నీ
ప్రభువు వద్ద పరలోకజీవిత (సుఖం) ఉంటుంది.

36. మరియు ఎవడైతే కరుణామయుని స్మరణ
విషయంలో అందుడిగా ప్రవర్తిస్తాడో అతనిపై మేము
ఒక ఖై'తాన్ ను నియమిస్తాము. ఇక వాడు (ఆ
ఖై'తాన్) వాని సహచరుడు (ఖరీనున్)
అవుతాడు. ¹⁹

37. మరియు నిశ్చయంగా, వారు (ఖై'తానులు)
వారినీ (అల్లాహ్) మార్గం నుండి ఆటంకపరుస్తారు.
మరియు వారేమో నిశ్చయంగా, తాము సరైన
మార్గదర్శకత్వంలోనే ఉన్నామని భావిస్తారు!

38. చివరకు అతడు మా వద్దకు వచ్చినపుడు
(తన వెంట ఉన్న ఖై'తాన్ లో) ఇలా అంటాడు:
"అయ్యో నా దౌర్భాగ్యం! నీకూ-నాకూ మధ్య
తూర్పు-పడమరల ²⁰ మధ్య ఉన్నంత దూరం
ఉండి వుంటే ఎంత బాగుండేది! ఎందుకంటే నీవు
అతివెడ్డ సహచరుడివి!"

39. మరియు మీరు దుర్మార్గం చేశారు! కావున,
ఈ రోజు మీరంతా ఈ శిక్షలో కలిసి ఉండటం మీకు
ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు. ²¹

40. (ఓ ము'హమ్మద్!) నీవు చెవిటివాడికి
వినిపింపజేయగలవా? లేదా గ్రుడ్డివాడికి మార్గం
చూపించగలవా? లేక, స్పష్టంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో

وَزُحُرْفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعٌ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ
لِالْمُتَّقِينَ ﴿١٨﴾

وَمَنْ يَعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ
نَقِيضٌ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ ﴿١٩﴾

وَأَنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ
وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٢٠﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَنَا قَالَ يَا لَيْتَ بَيْنِي
وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ
الْقَرِينُ ﴿٢١﴾

وَلَنْ يَنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَلَمْتُمْ
أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٢٢﴾

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْىَ
وَمَنْ كَانَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾

18) 'జుబ్ రుప్': బంగారం. దీని అర్థం ఆభరణాలు లేక అలంకరణ కూడా అవుతుంది.
చూడండి, 10:24. దైవప్రవక్త ('స'అస) ప్రవచనం: "అల్లాహ్ (సు.త.) దగ్గర ఈ ప్రపంచపు
విలువ దోమరెక్కకు సమానంగా ఉండి ఉన్నా, అల్లాహ్ (సు.త.) ఏ సత్య-తిరస్కారిన
గుటికెడు నీళ్ళు కూడా త్రాగనిచ్చేవాడు కాదు." (తిర్మిజి, ఇబ్నె-మాజహ్).

19) చూడండి, 41:25.

20) అల్-మష్రీఖైన్: ప్రాచీన అరబ్బీభాషా సంప్రదాయం ప్రకారం కొన్నిసార్లు ఒక శబ్దానికి
ద్వివచనం ఇవ్వటంవల్ల దానిఅర్థం రెండు విభిన్నవస్తువులను సూచిస్తుంది. ఉదా: ఇక్కడ
ప్రాచీనట్లు అల్ మష్రీఖైన్- అంటే తూర్పు-పడమరలు; ఖమరైన్-అంటే సూర్య-చంద్రులు.

21) ఈ ఆయత్ కు ఈ విధంగా కూడా తాత్పర్యం ఇవ్వబడింది: 'మరియు మీరు దుర్మార్గం
చేశారు, అది ఈ రోజు మీకు ఏ మాత్రం లాభదాయకం కాదు; నిశ్చయంగా, మీరందరూ ఈ
శిక్షను పంచుకుంటారు.' ఇంకా చూడండి, 14:49.

ఉన్నవాడికి (మార్గదర్శకత్వం చేయగలవా)?²²

41. ఒకవేళ వాస్తవానికి మేము నిన్ను తీసుకొని పోయినా, వారికి మాత్రం తప్పకుండా ప్రతీకారం చేస్తాము.

42. లేదా మేము వారికి వాగ్దానం చేసిన దానిని (శిక్షను) నీకు తప్పక చూపగలము. ఎందుకంటే మాకు వారిపై పూర్తి అధికారముంది.

43. కావున నీవు దివ్యజ్ఞానం (బహి) ద్వారా వచ్చిన సందేశం మీద స్థిరంగా ఉండు. నిశ్చయంగా, నీవు ఋజుమార్గం మీద ఉన్నావు.

44. మరియు నిశ్చయంగా, ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నీకు మరియు నిజాతివారికి ఒకహితబోధ. మఠియు (దీనిని గురించి) మీరు ప్రశ్నింపబడగలరు.²³

45. మరియు (ఓ ముహమ్మద్!) నీకు పూర్వం మేము పంపిన మా ప్రవక్తలను అడుగు: "మేము, ఆ కరుణామయుడు తప్ప ఇతర దైవాలను ఆరాధింపబడటానికి నియమించామేమో?"

46. మరియు వాస్తవంగా, మేము మాసాను, మా సూచన (ఆయాత్)లలో ఫిర్జాన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు పంపాము. అతను వారితో ఇలా అన్నాడు: "నిశ్చయంగా నేను సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుణ్ణి."

47. కాని, అతను వారి వద్దకు మా సూచనలను (ఆయాత్లను) తీసుకొని వచ్చినప్పుడు, వారు వాటిని గురించి పరిహాసలాడేవారు.²⁴

48. మరియు మేము వారికి చూపిన ప్రతి అద్భుతసూచన (ఆయాత్), దానికి ముందు చూపినటువంటి దాని (అద్భుతసూచన) కంటే మించినదిగా ఉండేది.²⁵ మరియు మేము వారిని శిక్షకు గురిచేశాము. బహుశా, ఇలాగైనా వారు మరలి

فَأَمَّا نَذَهَبَنَّ بِكَ فَأِنَّا مِنْهُمْ مُمْتَقُونَ ﴿۲۱﴾

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنَاهُمْ فَأِنَّا عَلَيْهِمْ مُّقْتَدِرُونَ ﴿۲۲﴾

فَأَسْتَسْبِكُ بِالَّذِي أُوْحِيَ إِلَيْكَ ۖ إِنَّكَ عَلَى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿۲۳﴾

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ ۖ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ ﴿۲۴﴾

وَسَأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا ۖ أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِلَهًا ۚ يُعْبَدُونَ ﴿۲۵﴾

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ ۖ وَمَلَأْ بِهِ فَجَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿۲۶﴾

فَلَمَّا جَاءَهُمْ بِآيَاتِنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿۲۷﴾

وَمَا نُرِيهِمْ مِنْ آيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا ۖ وَآخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿۲۸﴾

22) చూడండి, 35:22.
 23) ప్రవక్తలందరూ ప్రశ్నించబడతారు. చూడండి, 5:109.
 24) చూడండి, 6:109.
 25) అద్భుత సూచనల కోసం చూడండి, 7:133-135.

వస్తారేమోనని!²⁶

49. మరియు వారు (మూసాతో) ఇలా అన్నారు: "ఓ మాంత్రికుడా! (నీ ప్రభువు) నీతో చేసిన ఒప్పందం ప్రకారం నీ ప్రభువును ప్రార్థించు, మేము తప్పక సన్మార్గుల మవుతాము."

50. కాని మేము వారిపై నుండి ఆ శిక్షను తొలగించిన వెంటనే వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరచేవారు.

51. మరియు, ఫిరోజెన్ తన జాతి ప్రజలలో ప్రకటిస్తూ ఇలా అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఈజిప్టు (మిస్ర) యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం నాది కాదా? మరియు ఈ సెలయేళ్ళు నా క్రింద ప్రవహించటం లేదా? ఇది మీకు కనిపించటంలేదా?"

52. "ఈ తుచ్ఛమైనవాడు మరియు (తన మాటను) స్పష్టంగా వివరించలేని వాడి (మూసా) కంటే నేను శ్రేష్ఠుణ్ణి కానా?"²⁷

53. "అయితే ఇతనికి బంగారు కంకణాలు ఎందుకు వేయబడలేదు. లేదా, ఇతనికి తోడుగా ఇతనితో పాటు దేవదూతలు ఎందుకు రాలేదు?"²⁸

54. ఈ విధంగా, అతడు (ఫిరోజెన్) తన జాతి వారిని ప్రేరేపించుకుంటుంటున్న వారు అతనిని అనుసరించారు. నిశ్చయంగా, వారు దుర్లనులు (ఫాసిఖీనీ).

55. ఈ విధంగా వారు మమ్మల్ని కోపానికి గురి చేయటం వల్ల, మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము.

وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الشَّجِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا

عَهَدَ عِنْدَكَ إِنَّا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ

يَنْكُثُونَ ﴿٥٠﴾

وَنَادَى فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِ قَالَ يَا قَوْمِ

الْيَسَّ لِي مَلِكٌ مِصْرَ وَهَذِهِ الْأَنْهَارُ

تَجْرِي مِنْ تَحْتِي أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾

أَمْ أَنَا خَيْرٌ مِنْ هَذَا الذِّي هُوَ مَهِينٌ

وَلَا يَكَادُ يُبَيِّنُ ﴿٥٢﴾

فَلَوْلَا أَلْتَقَىٰ عَلَيْهِ آسُورَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ أَوْ

جَاءَ مَعَهُ الْمَلَكُ الْمُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾

فَأَسْتَخَفَّ قَوْمَهُ فَاطَاعُوهُ إِنَّهُمْ

كَانُوا قَوْمًا فَسِيقِينَ ﴿٥٤﴾

فَلَمَّا اسْفُوتَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ

فَأَغْرَقْنَاهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾

26) అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు మరలటం మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.) ఉనికిని గ్రహించే స్వాభావిక లక్షణం. కాని మానవుడు అల్లాహ్ (సు.త.)నుండి మరలిపోవటం అతని మానసిక పతనం, ఆధ్యాత్మిక భ్రష్టత్వం. చూడండి, 7:172-173.

27) మూసా ('అ.స.) సరిగ్గా మాట్లాడ లేక పోయేవారు. నత్తి-నత్తిగా మాట్లాడేవారు (Stammerer). దానికి చూడండి, 20:27-28.

28) ప్రాచీన కాలంలో ఈజిప్టులో బంగారు కంకణాలు, మెడలలో బంగారు ఆభరణాలు పెద్దరికాన్ని సూచించేవి. (ఆదికాండము-Genesis, 12:42) అంటే మూసా ('అ.స.) అల్లాహ్ (సు.త.) సందేశహరుడైతే అల్లాహ్ (సు.త.), అతనికి, అతని గొప్పతనానికి తగినట్లు బంగారు ఆభరణాలు, కంకణాలు, ఎందుకు ప్రసాదించలేదు? ఇదే విధమైన ప్రశ్నలు ముప్పకీ ఖురైషులు దైవప్రవక్త ('స'అస)ను కూడా అడిగారు.

మరియు వారందరిని ముంచివేశాము.

56. ఇక మేము, వారిని తర్వాత వచ్చేవారి కొరకు ఒక గడిచిన నిదర్శనంగా మరియు ఒక ఉదాహరణగా చేశాము. (5/8)

57. * మరియు మర్కమ్ కుమారుడు ఒక ఉదాహరణగా పేర్కొన బడినప్పుడు (ఓ ముహమ్మద్!) నీ జాతి ప్రజలు అతనిని గురించి కేకలువేస్తారు.

58. మరియు అంటారు: "మా దేవుళ్ళు మంచివా లేక అతడా ('ఈసానా)?" వారు ఈ విషయం నీ ముందు పెట్టిది కేవలం జగడమాడటానికే. వాస్తవానికి వారు కలహాస్థియులైన జనులు.

59. అతను ('ఈసా) కేవలం ఒక దాసుడు మాత్రమే. మేము అతనిని అనుగ్రహించాము. మరియు మేము అతనిని ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి ఒక నిదర్శనంగా చేశాము.

60. మరియు మేము కోరితే మీకు బదులుగా, దేవదూతలను, బూమిపై ఉత్తరాధికారులుగా చేసేవారము.

61. మరియు నిశ్చయంగా, అతని ('ఈసా) పునరాగమనం అతిమ ఘడియ రావటానికి సూచన. ²⁹ కావున మీరు దానిని (ఆ ఘడియను) గురించి సంశయంలో పడకండి. మరియు నన్నే (అల్లాహ్) అనుసరించండి, ఇదే బుజుమార్గం.

62. మరియు ఖై'తాన్ ను, మిమ్మల్ని ఆటంక పరచనివ్వకండి. నిశ్చయంగా అతడు మీకు బహిరంగ శత్రువు.

63. మరియు, 'ఈసా స్పష్టమైన (మా) సూచనలు తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ఇలా అన్నాడు: "వాస్తవంగా, నేను మీ వద్దకు వివేకాన్ని తీసుకొని వచ్చాను; ³⁰ మరియు మీరు వివేదాలకులోనైన కొన్ని విషయాల వాస్తవాన్ని మీకు

فَجَعَلْنَاهُمْ سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْآخِرِينَ ﴿٥٦﴾

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾

وَقَالُوا آلِإِلهَتِنَا خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُقُونَ ﴿٦٠﴾

وَأِنَّهُ لَعَلْمٌ لِّلسَّاعَةِ فَلَا تَمُوتُنَّ بِهَا وَتَتَّبِعُونَ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وَلَا يَصُدُّكُمْ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٦٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَى بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَ لِابْيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا

29) చాలా మంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం 'ఈసా ('అ.స.) మరల వచ్చారంటే, పునరుత్థానదినం దగ్గరున్నట్టి! ఇది ఎన్నో 'సహీహ్' హాదీస్'లలో పేర్కొనబడింది.

30) వివేకం, అంటే దివ్యజ్ఞానం (వహీ).

స్పష్టంగా వివరించటానికి వచ్చాను. కావున మీరు అల్లాహ్ పట్ల భయభక్తులు కలిగి ఉండండి. మరియు నన్ను అనుసరించండి.

64. "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్‌యే నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు కూడాను. కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి. ఇదే బుజుమా'ర్థం."

65. అయినా, తరువాత వచ్చిన వర్ణాల వారు పరస్పర వర్ణవిభేదాలకు లోనయ్యారు. కావున దుర్మార్గానికి పాల్పడినవారికి బాధాకరమైన ఆ దినమున శిక్షపడుతుంది!

66. వారు కేవలం ఆ అంతిమ ఘడియ అకస్మాత్తుగా - తమకు తెలియకుండానే - తమపై వచ్చినవదాలని నిరీక్షిస్తున్నారా ఏమిటి?

67. ఆ దినమున దైవభీతి గలవారితప్ప ఇతర స్నేహితులంతా ఒకరికొకరు శత్రువులవుతారు.

68. (విశ్వాసులతో ఇలా అనబడుతుంది): "ఓ నా దాసులారా! ఈనాడు మీకు ఏ భయమూ లేదు మరియు మీరు దుఃఖపడరు కూడా!

69. "అలాంటివారు, ఎవరైతే మా సూచనలను విశ్వసించారో మరియు ముస్లింలు అయిఉన్నారో!

70. "మీరు మరియు మీ సహవాసులు (అ'జ్జుబ్బీ' సంతోషంగా స్వర్గంలో ప్రవేశించండి."

71. వారిమధ్య, బంగారు పళ్ళాలు³¹ మరియు కప్పులు త్రిప్పబడతాయి. మరియు అందులో, మనస్సులు కోరేవి మరియు కళ్ళకు ఇంపుగా ఉండేవి, అన్నీ ఉంటాయి. మరియు మీరందులో శాశ్వతంగా ఉంటారు.

72. మరియు మీరు చెస్తూవున్న కర్మల ఫలితానికి బదులుగా మీరు ఈస్వర్గానికి వారసులయ్యారు.

73. మీకు అందులో పండ్లూ-ఫలాలు పుష్క

اللَّهُ وَأَطِيعُونَ ﴿٣٧﴾
 إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَأَعْبُدُواهُ
 هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٨﴾
 فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ
 فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ عَذَابِ يَوْمِ
 إِلِيمٍ ﴿٣٩﴾
 هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ
 بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٠﴾
 إِلَّا خِلَافَ يَوْمٍ مِمَّنْ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ
 عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٤١﴾
 يُعْبَادٍ لَا خَوْفَ عَلَيْكُمْ الْيَوْمَ وَلَا
 أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٤٢﴾
 الَّذِينَ آمَنُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٤٣﴾
 ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَآزْوَاجُكُمْ
 تُحْبَبُونَ ﴿٤٤﴾
 يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَ
 أَكْوَابٍ وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ
 وَتَكْتَدُ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٥﴾
 وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا
 كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٦﴾
 لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا

31) 'సి'హ్-ఫున్, 'స'హ్-ఫతున్ (ప.వ.): plate, అన్నం తినే పళ్ళెం. అన్నిటికంటే పెద్ద పళ్ళాన్ని జుఫ్-నతున్ అంటారు. దాని తరువాత ఖు'న్-అతున్ దీనిలో పది మంది తినగలుగుతారు. దానిలో సగం ఉండేది 'స'హ్-ఫతున్ దాని కంటే చిన్నది మిక్-లతున్. (ఫ'త్త్ అల్-ఖదిర్).

లంగా ఉంటాయి, వాటిని మీరు తింటారు.

74. నిశ్చయంగా, అపరాధులు నరకశిక్షలో శాశ్వతంగా ఉంటారు.³²

75. వారి (శిక్ష) ఏ మాత్రం తగ్గించబడదు మరియు వారందులో హతాశులై పడి ఉంటారు.

76. మేము వారికి ఎలాంటి అన్యాయం చేయలేదు, కాని వారే దుర్మార్గులై ఉండిరి.³³

77. మరియు వారిలా మొరపెట్టుకుంటారు: "ఓ నరక పాలకుడా (మాలిక్)! నీ ప్రభువును మమ్మల్ని అంతం చేయమను." అతను అంటాడు: "నిశ్చయంగా మీరిక్కడే (ఇదేవిధంగా) పడి ఉంటారు."

78. వాస్తవానికి మేము మీ వద్దకు సత్యాన్ని తీసుకొని వచ్చాము, కాని మీలో చాలా మంది సత్యమంటేనే అసహ్యించుకునేవారు.

79. వారు ఏదైనా నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నారా ఏమిటి? అయితే నిశ్చయంగా, మేము కూడా ఒక గట్టి నిర్ణయం (పన్నాగం) చేస్తున్నాము.³⁴

80. లేదా! మేము వారి రహస్య విషయాలను మరియు వారిగుసగుసలను వినటంలేదని వారను కుంటున్నారా? అలాకాదు, (వాస్తవానికి) మా దూతలు వారి దగ్గర ఉండి, అంతా వ్రాస్తున్నారు.

81. వారితో ఇలా అను: "ఒకవేళ ఆ కరుణా మయునికి కుమారుడే ఉంటే, అందరి కంటే ముందు నేనే అతనిని ఆరాధించేవాడిని."

82. భూమ్యాకాశాలకు ప్రభువు మరియు సింహాసనానికి ('అర్చకు) ప్రభువు అయిన ఆయన (అల్లాహ్) వారి కల్పనలకు అతీతుడు.³⁵

تَاكُونُونَ ﴿٢٧﴾
 إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابٍ جَهَنَّمَ
 خَالِدُونَ ﴿٢٨﴾
 لَا يُفْقَرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيهِ
 مُبْلِسُونَ ﴿٢٩﴾
 وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَ لَكِن كَانُوا هُمُ
 الظَّالِمِينَ ﴿٣٠﴾
 وَ نَادُوا يَبْلُكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ
 قَالَ إِنَّكُمْ مُكْتُوبُونَ ﴿٣١﴾
 لَقَدْ جِئْنَاكُمْ بِالْحَقِّ وَ لَكِن
 أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَرهُونَ ﴿٣٢﴾
 أَمْ أBRِمُوا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٣٣﴾
 أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَ
 نَجْوَاهُمْ ۗ بَلَى وَ رُسُلُنَا لَدَيْهِمْ
 يَكْتُبُونَ ﴿٣٤﴾
 قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَنِ وَكْدٌ ۖ فَإِنَّا أَوْلَى
 الْعِبَادِينَ ﴿٣٥﴾
 سُبْحٰنَ رَبِّ السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ رَبِّ
 الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٣٦﴾

32) చూడండి, 6:128 చివరి వాక్యం మరియు 40:12/3 వ్యాఖ్యానంలో సూచించిన 'హదీస్'.

33) అంటే వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు.

34) చూడండి, 52:42.

35) చూడండి, 6:100.

83. వారికి వాగ్దానం చేయబడిన ఆ దినాన్ని వారు దర్శించే వరకు, వారిని వారి వాదోపవాదాలలో మరియు వారి క్రీడలలో మునిగి ఉండని!

84. మరియు ఆయన (అల్లాహ్) మాత్రమే ఆకాశాలలో ఆరాధ్యుడు మరియు భూమిలో కూడా ఆరాధ్యుడు. మరియు ఆయన మహా వివేకవంతుడు, సర్వజ్ఞుడు.³⁶

85. మరియు ఆకాశాలలోను మరియు భూమిలోను మరియు ఆ రెండింటి మధ్యను ఉన్న సమస్తానికి సామ్రాజ్యాధికారి అయిన ఆయన (అల్లాహ్) శుభదాయకుడు; మరియు అంతిమ ఘడియ జ్ఞానం కేవలం ఆయనకే ఉంది; మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలింపబడతారు.

86. మరియు వారు ఆయనను వదలి, ఎవరినైతే ప్రార్థిస్తున్నారో, వారికి సిఫారసు చేసే అధికారం లేదు.³⁷ కేవలం సత్యానికి సాక్ష్యమిచ్చే వారు మరియు (అల్లాహ్ ఒక్కడే, అని) తెలిసి ఉన్నవారు తప్ప!

87. మరియు నీవు: "మిమ్మల్ని ఎవరు సృష్టించారు?" అని వారితో అడిగినప్పుడు, వారు నిశ్చయంగా: "అల్లాహ్!" అని అంటారు. అయితే వారు ఎందుకు మోసగింపబడుతున్నారు (సత్యం నుండి మరలింపబడుతున్నారు)?

88. "మరియు ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, ఈ ప్రజలు విశ్వసించరు!" అని పలికే (ప్రవక్త యొక్క) మాట (అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు).

89. కావున నీవు (ఓ ముహమ్మద్!) వారిని ఉపేక్షించు. మరియు ఇలాఅను: "మీకుసలాం!"³⁸ ముస్ముండు వారు తెలుసుకుంటారు.

فَذَرَهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ

يُلْقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾

وَ هُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَهُ وَّ فِي

الْأَرْضِ إِلَهُ وَّ هُوَ الْحَكِيمُ

الْعَلِيمُ ﴿٣٧﴾

وَ تَبَرَّكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَ

الْأَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا وَّ عِنْدَكَ عِلْمُ

السَّاعَةِ وَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٣٨﴾

وَ لَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَ

هُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

وَ لَبِنٌ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ

لَيَقُولَنَّ اللَّهُ فَاَنَّى يُؤْفَكُونَ ﴿٤٠﴾

وَ قِيلَ لَهُ يُرَبِّ إِنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ لَا

يُؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾

فَاَصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ

يَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾

36) చూడండి, 6:3.

37) చూడండి, 10:3.

38) ఇక్కడ కేవలం సలామున్ అని ఉంది; అస్సలాము అని లేదు. అంటే - మీదారి మీది మరియు మాదారి మాది, అని అర్థం. మీరు ముస్ముండు తెలుసుకుంటారు. ఎవరు సన్మార్గం మీద ఉన్నారో! మరియు ఎవరు దుర్మార్గంమీద ఉన్నారో! ఇంకా చూ. 25:63, 28:55. ***

44. సూరహ్ అద్-దు'ఖాన్

దు'ఖానున్: పొగ. ఈ సూరహ్ కూడా ఇతర 'హ్-మీమ్ సూరాహ్ ల వలే ముక్కమ్ మద్య కాలపు చివరి భాగంలో అవతరింపజేయబడింది. ఈ సూరాహ్ ల సముదాయంలో ఇది 5వది. ఈ సూరహ్ పునరుత్థానదినం సత్యమనే, అది తప్పకవస్తుందని తెలుపుతోంది మరియు అప్పుడు సంభవించే విషయాలను కూడా వివరిస్తోంది. 59 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 10వ ఆయత్ నుండి తీసుకోబడింది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హ్-మీమ్.
2. స్పష్టమైన ఈ గ్రంథం సాక్షిగా! ¹
3. నిశ్చయంగా, మేము దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) శుభవంతమైన రాత్రిలో అవతరింపజేశాము. ² నిశ్చయంగా, మేము (ప్రజలను) ఎల్లప్పుడూ హెచ్చరిస్తూ వచ్చాము. ³
4. దానిలో (ఆ రాత్రిలో), ప్రతి విషయం వివేకంతో విశదీకరించబడుతుంది;
5. మా ఆజ్ఞానుసారంగా. నిశ్చయంగా, మేము (సందేశ హారులను) పంపుతూ వచ్చాము.
6. నీ ప్రభువు తరపు నుండి కారుణ్యంగా! నిశ్చయంగా, ఆయనే అంతా వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ۞
 وَالكِتَابِ الْمُبِينِ ۞
 إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبْرَكَةٍ إِنَّا كُنَّا
 مُنذِرِينَ ۞
 فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ۞
 أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا
 مُرْسِلِينَ ۞
 رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ ۗ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ
 الْعَلِيمُ ۞

1) చూడండి, 12:1.
 2) ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడిన రాత్రి లైలతుల్ ఖుద్ర్ శుభవంతమైన రాత్రి. చూ. సూరహ్ అల్-ఖుద్ర్ (97). ఇంకా చూడండి, 2:185 ఈ రాత్రి రమ్దాని నెల చివరి 10 రోజులలోని బేసి రాత్రులో ఒకటి అని చాలామంది వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. (i) ఈ రాత్రిలో ఖుర్ఆన్ అవతరింపజేయబడింది. (ii) ఈ రాత్రిలో దైవదూతలు (అలైహిమ్ స.) మరియు పవిత్ర ఆత్మ (జబ్రిల్ 'అ.స.) దిగివస్తారు. (iii) ఈ రాత్రిలో, రాబోయే సంవత్సరంలో జరుగబోయే విషయాల నిర్ణయం జరుగుతుంది. (iv) ఈ రాత్రిలో చేసే ఆరాధన ('ఇబ్రాహీమ్ వేయినెలల (83 సంవత్సరాల 4 నెలల) ఆరాధనకంటే ఉత్తమమైనది. ఈ రాత్రిలోనే ఖుర్ఆన్ ఏడవ ఆకాశంపై ఉన్న లాహ్ మ'హాఫూ'జ్ నుండి భూలోకపు ఆకాశంపై ఉన్న బైతుల్ 'ఇజ్జాహ్ లోకి మొత్తం ఒకసారి దింపబడింది. ఆ తరువాత 23 సంవత్సరాలలో క్రమక్రమంగా దైవప్రవక్త ('స'అస) మీద అవతరింపజేయబడింది.
 3) ఖుర్ఆన్ అవతరణ ప్రజలకు మంచి చెడును బోధించటానికి జరిగింది.

7. భూమ్యాకాశాలకు మరియు వాటి మధ్య ఉన్న సమస్థానికి ప్రభువు. మీకు వాస్తవంగా నమ్మకమే ఉంటే!

8. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు. ఆయనే జీవితాన్ని ప్రసాదించేవాడు మరియు ఆయనే మరణాన్ని ఇచ్చేవాడు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు పూర్వీకులైన మీ తాత-ముత్తాతల ప్రభువు.⁴

9. అసలు! వారు సందేహంలో పడి ఆటల్లో మునిగి ఉన్నారు (పరిహసిస్తున్నారు).

10. కావున నీవు ఆకాశం నుండి స్పష్టమైన షాగ వచ్చే దినం కొరకు నిరీక్షించు!

11. అది మానవులందరినీ క్రమ్ముకుంటుంది. అదొక బాధాకరమైన శిక్ష.

12. (అప్పుడు వారు ఇలా వేడుకుంటారు): "ఓ మా ప్రభూ! ఈ శిక్షను మా నుండి తొలగించు. నిశ్చయంగా, మేము విశ్వాసులమవుతాము."

13. ఇక (అంతిమ ఘడియలో) హితబోధ స్వీకరించటం వారికి ఎలా పనికిరాగలదు? వాస్తవానికి వారి వద్దకు (సత్యాన్ని) స్పష్టంగా తెలియజేసే ప్రవక్త వచ్చిఉన్నాడు;

14. అప్పుడు వారు అతని నుండి మరలి పోయారు మరియు ఇలా అన్నారు: "ఇతను ఇతరుల నుండి నేర్చుకున్నాడు, ఇతనొక పిచ్చివాడు!"⁵

15. వాస్తవానికి మేము కొంత కాలం వరకు ఈ శిక్షను తొలగిస్తే నిశ్చయంగా, మీరు చేస్తూ వచ్చిందే మళ్ళీ చేస్తారు.

16. మేము శిక్షించటం కోసం గట్టిగా పట్టుకున్న రోజు, మేము నిశ్చయంగా ప్రతీకారం చేస్తాము. (3/4)

17. * మరియు వాస్తవంగా, వారికి పూర్వం మేము ఫిర్'ఖాన్ జాతివారిని పరీక్షకు గురి

رَبِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِنْ كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ①

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَ
رَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ②

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ③
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ

مُبِينٍ ④
يَغْشى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ⑤

رَبَّنَا اكشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا
مُؤْمِنُونَ ⑥

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ
رَسُولٌ مُبِينٌ ⑦

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ
مَجْمُونٌ ⑧

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ
عَائِدُونَ ⑨

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا
مُنتَقِمُونَ ⑩

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَ

4) చూడండి, 7:158. ఈ ఆయత్‌ను పోలిన ఆయత్.

5) చూడండి, 16:103 మరియు 25:4.

చేశాము. మరియు వారి వద్దకు గౌరవనీయుడైన ప్రవక్త వచ్చి ఉన్నాడు.

18. (అతను ఇలా అన్నాడు): "అల్లాహ్ దాసులను నాకు అప్పగించు. ⁶ నేను మీ వద్దకు పంపబడిన నమ్మకస్థుణ్ణయిన సందేశహారుణ్ణి.

19. "మరియు మీరు అల్లాహ్ ముందు అహంభావాన్ని (ఔన్నత్యాన్ని) చూపకండి. నిశ్చయంగా, నేను మీ వద్దకు స్పష్టమైన ప్రమాణం తీసుకొనివచ్చాను.

20. "మరియు నిశ్చయంగా నేను నా ప్రభువు మరియు మీ ప్రభువు (అయిన అల్లాహ్) యొక్క శరణు పొందాను, - మీరు నన్ను రాళ్లరుప్పించవ కుండా ఉండటానికి.

21. "ఒకవేళ మీరు నా మాట నమ్మక పోయినా సరే! నా జోలికి మాత్రం రాకండి!"

22. చివరకు అతను తన ప్రభువును ఇలా ప్రార్థించాడు: "నిశ్చయంగా, ఈ జనులు చాలా అపరాధులు!"

23. (అల్లాహ్ ఇలా సెలవిచ్చాడు): "నీవు నా దాసులను తీసుకొని రాత్రివేళ బయలుదేరు, నిశ్చయంగా, మీరు వెంబడించబడతారు.

24. "మరియు సముద్రాన్ని చీల్చి నెమ్మదిగా వెళ్ళిపో. ⁷ నిశ్చయంగా, ఆ సైనికులు అందులో మునిగిపోతారు!"

25. వారు ఎన్నో తోటలను మరియు చెలమలను వెనుక విడిచిపోయారు;

26. మరియు ఎన్నో పంట పొలాలను మరియు గొప్ప భవనాలను;

27. మరియు వారు అనుభవిస్తూ ఉన్న ఎన్నో సుఖ-సంతోషాలను కూడా!

جَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿٤٤﴾

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ ۖ إِنِّي لَكُمْ

رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿٤٥﴾

وَ أَنْ لَا تَعْلُوا عَلَيَّ ۚ إِنِّي آتِيكُمْ

بِسُلْطٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٤٦﴾

وَ إِنِّي عُدْتُ بِرَبِّي وَ رَبِّكُمْ أَنْ

تَرْجُونِي ﴿٤٧﴾

وَ إِن لَّمْ تُوْمِنُوا إِلَيَّ فَاعْتَمِرْ لَوْ نَ

فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هُوَ لَآءِ قَوْمٍ

مُجْرِمُونَ ﴿٤٨﴾

فَأَسْرِبْ بَعْبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ

مُتَّبِعُونَ ﴿٤٩﴾

وَ اتْرِكِ الْبَحَرَ رَهْوًا ۗ إِنَّهُمْ جُنْدٌ

مُغْرَقُونَ ﴿٥٠﴾

كَمْ تَرَ كُؤًا مِنْ جَنَّتٍ وَ عِيُونَ ﴿٥١﴾

وَ زُرُوعٍ وَ مَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٢﴾

وَ نَعْبَةٍ كَانُوا فِيهَا فُكِهَيْنَ ﴿٥٣﴾

6) 'ఇబ్రాహీమ్: అంటే ఇక్కడ మూసా ('అ.స.) జాతివారైన బనీ ఇస్రాయిల్ తెగవారు.

7) చూడండి, 26:63-66. రహ్మాన్: అంటే ప్రశాంతమైనది లేక తడిలేనిది. జొహరీ (ర'హ్మా) దీనిని ప్రశాంతంగా చీలిపోయి ఉన్నది. అని వివరించారు.

28. ఈ విధంగా, (వారి ముగింపు జరిగింది). మరియు మేము వాటికి ఇతర జాతివారిని వారసులుగా చేశాము.

29. కాని, వారి కొరకు ఆకాశంగాని, భూమిగాని విలపించలేదు మరియు వారికి ఎలాంటి వ్యవధి కూడా ఇవ్వబడలేదు.

30. మరియు వాస్తవంగా! మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని అవమానకరమైన శిక్ష నుండి విముక్తికలిగించాము -

31. ఫిరోహ్ నుండి. నిశ్చయంగా, అతడు మితిమీరి ప్రవర్తించే వారిలో, అగ్రగణ్యుడు.

32. మరియు వాస్తవానికి మాకు తెలిసి ఉండి కూడా మేము వారిని లోకంలో (ఆ కాలపు) సర్వజనులపై ఎన్నుకున్నాము.⁸

33. మరియు మేము వారికి అద్భుత సూచనలను (ఆయాతలను) ఒసంగి ఉంటిమి. అందులో వారికి స్పష్టమైన పరిక్ష ఉండింది.

34. నిశ్చయంగా వీరు (ఖురైషులు) ఇలా అంటున్నారు:

35. "వాస్తవానికి, మాకు ఈ మొదటి మరణం మాత్రమే ఉంది, ఆ తరువాత మేము తిరిగి బ్రతికించబడము.

36. "మీరు సత్యవంతులే అయితే, మా తాత-ముత్తాతలను లేపి తీసుకురండి!"⁹

37. వారు మేలైనవారా? లేక తుబ్బ'అ జాతి వారు¹⁰ మరియు వారికంటే పూర్వంవారా? మేము వారందరినీ నాశనం చేశాము. నిశ్చయంగా, వారందరూ అపరాధులే!

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾
فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾
وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾
مَنْ فِرْعَوْنُ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾
وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَيَّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾
وَآتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾
إِن هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾
إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾
فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾
أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلِكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

8) ఎందుకంటే ఆ కాలంలో కేవలం బనీ-ఇస్రాయిల్ వారు మాత్రమే ఏకైక ఆరాధ్యుడు అల్లాహ్ (సు.త.) ను ప్రార్థించేవారు. మిగతావారంతా బహుదైవారాధకులుగా ఉన్నారు.

9) చూడండి, 43:22-23.

10) తుబ్బ'అ, అంటే సబా ప్రాంతంలో నివసించే 'హిమ్యూర్' తెగకు చెందినవారు. వారి రాజుల బిరుదు తుబ్బ'అ. ఏ విధంగానైతే రోమన్ రాజులు సీజర్ అనబడేవారో! వారు చాలాకాలం దక్షిణ 'అరేబియా'మీద రాచరికం చేశారు. వారిని, అబిసినియావారు (Abissinians) 4వ క్రీ.శ.లో అంతమొందించారు. చూడండి, 50:14 వారు సత్య-తిరస్కారులు.

38. మేము ఈ ఆకాశాలను మరియు భూమిని మరియు వాటి మధ్యనున్న సమస్తాన్ని ఆట (కాలక్షేపం) కొరకు సృష్టించలేదు. ¹¹

39. మేము వాటిని ఒక లక్ష్యంలోనే సృష్టించాము, కాని చాలామందికి ఇది తెలియదు. ¹²

40. నిశ్చయంగా, తీర్పుదినం వారందరి కొరకు ఒక నిర్ణీతదినం. ¹³

41. ఆ దినమున ఏ స్నేహితుడు కూడా మరొక స్నేహితునికి ఏమాత్రం ఉపయోగపడడు. మరియు వారికి ఎలాంటి సహాయమూ లభించదు; ¹⁴

42. అల్లాహ్ కరుణించిన వానికి తప్ప! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ శక్తిమంతుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

43. నిశ్చయంగా, జబ్బూహ్ వృక్ష ఫలం;

44. పాపులకు అహారంగా ఇవ్వబడుతుంది;

45. మరిగే నూనె (సీసం) వలే, ¹⁵ అది వారి కడుపులో మరుగుతుంది;

46. సలసల కాగే నీటిలాగా!

47. (ఇలా అనబడుతుంది): "ఇతనిని పట్టుకొని భగభగ మండే నరకాగ్ని మధ్యలోకి ఈడ్వండి;

48. "ఆ తరువాత అతని నెత్తిమీద సలసల కాగే నీటి శిక్షను పోయండి.

49. " 'దీనిని రుచిచూడు; నిశ్చయంగా, నీవు శక్తిమంతుడివిగా, గౌరవనీయుడివిగా ఉండేవాడివి కదా!'

50. "నిశ్చయంగా, ఇదే మీరు సందేహంలో పడివున్న విషయం!"

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا
 بَيْنَهُمَا الْعِبِينَ ﴿٣٨﴾
 مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ وَ لَكِنَّ
 أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
 إِنَّ يَوْمَ الْفُضْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْعَلِينَ ﴿٤٠﴾
 يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَ
 لَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾
 إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ
 الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾
 إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾
 طَعَامُ الْإِثْمِيرِ ﴿٤٤﴾
 كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾
 كَغَلْيِ الْحَبِيمِ ﴿٤٦﴾
 خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَى سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾
 ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ
 الْحَبِيمِ ﴿٤٨﴾
 ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾
 إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

11) ఇటువంటి ఆయత్ కోసం చూడండి, 38:27, 23:115-116, 15:85 మరియు 21:16.
 12) చూడండి, 10:5.
 13) చూడండి, 77:13.
 14) చూడండి, 23:101, 70:10. మౌలా: అంటే కొందరు, "దగ్గరి బంధువు," అని కూడా తాత్పర్యమివ్వారు.
 15) అల్-ముహ్‌లు: కరిగిన రాగి అని కూడా కొందరు వ్యాఖ్యానించారు.

51. నిశ్చయంగా, ధైవభీతి గలవారు శాంతి భద్రతలుగల స్థలంలో ఉంటారు.

52. ఉద్యానవనాలలో మరియు చెలమలమధ్య.

53. వారు, మృదువైన పట్టు వస్త్రాలు మరియు బంగారు (జరీ) పట్టువస్త్రాలు ధరించి, ఒకరికొకరు ఎదురెదురుగా కూర్చోని ఉంటారు.¹⁶

54. ఇలా ఉంటుంది వారి స్థితి! మరియు మేము వారిని అందమైన, ప్రకాశవంతమైన కళ్ళుగల వారితో (షూర్లలో) వివాహం చేయిస్తాము.¹⁷

55. వారక్కడ శాంతియుతంగా ఉంటూ అనేక రకాలైన ఫలాలను అడుగుతుంటారు.¹⁸

56. వారక్కడ మరణాన్ని¹⁹ ఎన్నడూ రుచి చూడరు; వారి మొదటి (ఇహలోక) మరణం తప్ప! మరియు ఆయన వారిని భగభగమండే అగ్ని శిక్ష నుండి కాపాడాడు;

57. నీ ప్రభువు అనుగ్రహం వల్ల. ఇదే, ఆ గొప్ప సాఫల్యం!

58. అందుకే నిశ్చయంగా, మేము (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) నీ భాషలో సులభంచేశాము. ఇలాగైనా వారు అర్థం చేసుకుంటారని (హితబోధ గ్రహిస్తారని).²⁰

59. కావున, నీవు నిరీక్షించు! నిశ్చయంగా, వారు కూడా నిరీక్షిస్తున్నారు.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾
 فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾
 يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾
 كَذَلِكَ نَجْزِيهِمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾
 يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾
 لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾
 فَضَلًّا مِنَ رَبِّكَ ۗ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾
 فَأَنبَأَ يَسْرَنُهُ يَلْسَانَكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾
 فَأَرْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

16) చూడండి, 18:31 మరియు 35:33.
 17) 'షూరున్' చూడండి, 56:22, 52:20, 55:56, 37:48,38:52. వారి కళ్ళనలుపు మరియు తెలుపు ఎంతో అందంగా ఉంటాయి. వారిని చూసినవారు వారి అందానికి ముగ్ధులైపోతారు.
 18) చూడండి, 43:73.
 19) 'స'హీహ్ 'హదీస్' లో ఉంది: మృత్యువును ఒక గొర్రె ఆకారంలో తెచ్చి స్వర్గనరకాల మధ్య జబ్బో చేస్తారు. మరియు ఈ విధంగా ప్రకటిస్తారు: 'ఓ స్వర్గవాసులారా! ఇక మీకు మృత్యువు లేదు; మీరు కలకాలం స్వర్గంలో ఉంటారు. ఓ నరకవాసులారా! మీకు సదా నరకవాసమే. మీకు మృత్యువు లేదు.' ('స. బు'ఖారీ, ముస్లిం) ఇంకా చూడండి, 19:39, 37:58-59.
 20) చూడండి, 19:97. ***

45. సూరహ్ అల్-జాసి'యహ్

سُورَةُ الْجَاثِيَةِ

జాసి'యతున్: భక్తిలో మోకరిల్లటం, కూలబడటం ఇది సూరహ్ అద్-దుఖాన్ (44) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. మానవులంతా పునరుత్థాన దినమున నమ్రతలో అల్లాహ్ ముందు మోకరిల్లారు. 'హా-మీమ్, 7 సూరాహ్ లలో ఇది 6 వది. ముక్కహ్ లో అవతరింప-జేయబడిన ఈ సూరహ్ లో 37 ఆయతులు ఉన్నాయి. దీని పేరు 28వ ఆయత్ లో ఉంది.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. 'హా-మీమ్.
2. ఈ గ్రంథ (ఖుర్ఆన్) అవతరణ సర్వ శక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడైన అల్లాహ్ తరపునుండి జరిగింది.
3. నిశ్చయంగా, విశ్వసించే వారి కొరకు, ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో అనేక సూచనలు (ఆయాల్) ఉన్నాయి.¹
4. మరియు మీ సృష్టిలోనూ మరియు (భూమిలో) ఆయన వ్యాపింపజేసిన జీవరాసుల లోనూ, దృఢవిశ్వాసం ఉన్నవారికొరకు ఎన్నో సూచనలు (ఆయాల్) ఉన్నాయి.²
5. మరియు రేయింబవళ్ళ అనుక్రమంలో మరియు అల్లాహ్ ఆకాశం నుండి జీవనోపాధిని (వర్షాన్ని) పంపి, దాని ద్వారా భూమికి దాని మరణం తర్వాత, తిరిగి జీవం పోయటంలో మరియు వాయువుల మారటంలోనూ బుద్ధి మంతులకు ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.
6. ఇవి అల్లాహ్ సూచనలు (ఆయాల్), మేము వీటిని నీకు యథా-తథంగా వినిపిస్తున్నాము. ఇక వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సూచనలను (ఆయాల్ లను) కాక మరే సమాచారాన్ని విశ్వసిస్తారు?³
7. అపవాదుడు, పాపిఘడు అయిన ప్రతి వ్యక్తికి తీవ్రమైన వ్యధ గలదు.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حَمْدٌ

تَنْزِيلٌ أَلَكُنْبِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ

الْحَكِيمِ ①

إِنَّ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ

لِّلْمُؤْمِنِينَ ②

وَ فِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُتُّ مِنْ دَابَّةٍ

أَيْتٌ لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ③

وَ اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ وَمَا أَنْزَلِ

اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ رِزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ

الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَ تَصْرِيفِ

الرِّيحِ أَيْتٌ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ④

تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ تَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ

قَبَائِي حَدِيثٌ بَعْدَ اللَّهِ وَ الْيَتِي

يُؤْمِنُونَ ⑤

وَ يَلِّ لِكُلِّ آفَاكٍ أَتِيْمٌ ⑥

1) చూడండి, 2:164.

2) చూడండి, 7:185 మరియు 10:5.

3) చూడండి, 39:23.

8. అతడు తన ముందు పరించబడే అల్లాహ్ సూచనలను (ఆయాల్ లను) వింటున్నాడు ఆ తరువాత మూర్ఖపు పట్టులో దురహంకారంలో వాటిని విననట్లు వ్యవహరిస్తున్నాడు. కావున అతనికి బాధాకరమైన శిక్ష పడనున్నదనే వార్తను వినిపించు.

9. మరియు మా సూచనలకు (ఆయాల్ లకు) సంబంధించిన విషయం అతనికి తెలిసినప్పుడు, వాటిని గురించి ఎగతాళి చేస్తాడు. అటువంటి వారందరికీ అవమానకరమైన శిక్ష ఉంది.

10. వారి ముందు నరకం ఉంటుంది. మరియు వారి సంపాదన వారికి ఏ మాత్రం పనికిరాదు. మరియు అల్లాహ్ ను వదలి వారు సంరక్షకులుగా చేసుకున్న వారు కూడా వారికి ఏ విధంగానూ ఉపయోగపడరు. మరియు వారికి ఘోరమైన శిక్ష ఉంటుంది.

11. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మార్గదర్శకత్వం. మరియు ఎవరైతే తమ ప్రభువు సూచనలను (ఆయాల్ లను) తిరస్కరిస్తారో, వారికి అధమమైన, బాధాకరమైన శిక్ష ఉంది. ⁴ (7/8)

12. * అల్లాహ్! ఆయనే, సముద్రాన్ని మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు; దానిలో తన ఆజ్ఞతో ఓడలు పయనించటానికి మరియు మీరు ఆయన అనుగ్రహాన్ని అన్వేషించటానికి మరియు బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

13. మరియు ఆయన ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో నున్న సమస్తాన్ని, తన అనుగ్రహంతో మీకు ఉపయుక్తంగా చేశాడు. నిశ్చయంగా, ఇందులో ఆలోచించే వారికి ఎన్నో సూచనలు (ఆయాల్) ఉన్నాయి.

14. (ఓ ప్రవక్తా!) విశ్వసించిన వారితో: " ఒక జాతి వారికి తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలమిచ్చే అల్లాహ్ దినాలు ⁵ వస్తాయని నమ్మని వారిని

يَسْمَعُ آيَاتِ اللَّهِ تُنْفِلُ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَان لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ

بِعَذَابِ الْيَوْمِ ①

وَ إِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا

هُزُؤًا ۗ أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ②

مِنْ وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ ۖ وَلَا يُغْنِي

عَنْهُمْ مَّا كَسَبُوا شَيْئًا وَلَا مِمَّا

اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ ۗ وَلَهُمْ

عَذَابٌ عَظِيمٌ ③

هَذَا هُدًى ۖ وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ

رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِنْ رِجْزِ الْيَوْمِ ④

اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ

لِتَجْرِيَ الْفُلُكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ ۖ وَلِتَبْتَغُوا

مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ⑤

وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمٰوٰتِ وَمَا فِي

الْاَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ ۗ إِنَّ فِي ذٰلِكَ

لَآيٰتٍ لِّقَوْمٍ يَّتَفَكَّرُونَ ⑥

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا

يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ قَوْمًا بِمَا

4) చూడండి, 34:5.

5) అయ్యోమల్లాహ్: అల్లాహ్ దినాలు, అంటే పునరుత్థాన దినం. చూడండి, 14:5.

క్షమించండి." అని చెప్పి.⁶

15. సత్కార్యం చేసేవాడు తన మేలుకే చేస్తాడు. మరియు దుష్కార్యం చేసేవాడు దాని (ఫలితాన్ని) అనుభవిస్తాడు. చివరకు మీరంతా మీ ప్రభువు వైపునకే మరలింపబడతారు.

16. మరియు వాస్తవంగా, మేము ఇస్రాయిల్ సంతతి వారికి గ్రంథాన్ని (తొరాత్ను), వివేకాన్ని మరియు ప్రవక్త పదవులను ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారికి మంచి జీవనోపాధిని ప్రసాదించి ఉన్నాము మరియు వారిని (వారి కాలపు) ప్రజలపై ప్రత్యేకంగా ఆదరించి ఉన్నాము.⁷

17. మరియు వారికి ధర్మవిషయంలో స్పష్టమైన నిదర్శనాలు ఇచ్చి ఉన్నాము.⁸ వారు తమ పరస్పర ద్వేషాల వల్ల వారికి జ్ఞానం వచ్చిన పిదపనే విభేదాలకు లోనయ్యారు.⁹ నిశ్చయంగా, నిప్రభువు వారిమధ్య ఉన్న విభేదాలను గురించి పునరుత్థానదినమున, వారి మధ్య తీర్పుచేస్తాడు.

18. తరువాత (ఓ ముహమ్మద్!) మేము, నిన్ను (మేము) నియమించిన ధర్మవిధానం మీద ఉంచాము. కావున నీవు దానినే అనుసరించు మరియు నీవు జ్ఞానంలేని వారి కోరికలను అనుసరించకు.

19. నిశ్చయంగా వారు నీకు - అల్లాహ్ కు ప్రతిగా - ఏ మాత్రం ఉపయోగపడలేరు. మరియు నిశ్చయంగా దుర్మార్గులు ఒకరికొకరు రక్షకులు. మరియు అల్లాహ్ యే దైవభీతి గలవారి సంరక్షకుడు.

20. ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) మానవులకు అంతర్లప్తి (పరిజ్ఞానం) ఇచ్చేది గానూ మరియు

كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٥﴾

مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ ۖ وَ مَنْ

أَسَاءَ فَعَلِيَهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَ

الْحُكْمَ وَ النَّبُوَّةَ وَ رَزَقْنَاهُمْ مِنَ

الطَّيِّبَاتِ وَ فَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٧﴾

وَ آتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ فَمَا

اختلفوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمْ

الْعِلْمُ ۚ بَعْثًا بَيْنَهُمْ ۗ إِنَّ رَبَّكَ

يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا

كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٨﴾

ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ

فَاتَّبِعْهَا ۚ وَ لَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا

يَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾

إِنَّهُمْ لَنْ يَغْنُؤُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا

وَ إِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

وَ اللَّهُ وَ لِيُّ الْمُتَّقِينَ ﴿٢٠﴾

هَذَا بَصَّارَةٌ لِّلنَّاسِ وَ هُدًى وَ رَحْمَةٌ

6) ఈ ఆజ్ఞ ప్రవక్తత్వం ప్రసాదించబడిన మొదటి రోజులలో ఉండేది. అప్పుడు ముస్లింలు, కొంత మంది మాత్రమే ఉండేవారు. మరియు వారిలో చాలామంది సమాజంలో బలహీనవర్గాలకు చెందినవారు. ఎప్పుడైతే ముస్లింలు తమ శత్రువులను ఎదుర్కునే స్థితికి వచ్చారో వారికి జిహాద్ ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది.

7) ఆ కాలంలో బ.స. ఇస్రాయిల్ వారు మాత్రమే, ఏక దైవారాధకులుండరి. చూడండి, 2:47.

8) అల్-అమ్మ: ఇక్కడ చాలా వ్యాఖ్యాతల దృష్టిలో 'ధర్మం' కొరకు వాడబడింది.

9) చూడండి, 23:53.

విశ్వసించే జనులకు మార్గదర్శకత్వం గానూ మరియు కారుణ్యం గానూ ఉంది.

21. దుష్కార్యాలకు పాల్పడిన వారు, వారి ఇహలోక జీవితంలోనూ మరియు వారి మరణానంతర జీవితంలోనూ - వారినీ మరియు విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేసే వారినీ - మేము ఒకే విధంగా పరిగణిస్తామని భావిస్తున్నారా ఏమిటి? వారి నిర్ణయాలు ఎంత చెడ్డవి!

22. మరియు అల్లాహ్ ఆకాశాలనూ మరియు భూమినీ సత్యంతో సృష్టించాడు మరియు ప్రతి వ్యక్తికి తన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం ఇవ్వటానికి మరియు వారికి ఎలాంటి అన్యాయం జరుగదు.

23. తన మనోవాంఛలను తన ధైవంగా చేసుకున్నవారిని నీవు చూశావా? మరియు అతడు జ్ఞానవంతుడు అయినప్పటికీ అల్లాహ్! అతనిని మార్గభ్రష్టత్వంలో వదిలాడు ¹⁰ మరియు అతని చెవుల మీద మరియు అతని హృదయం మీద ముద్దవేశాడు మరియు అతని కళ్ళమీద తెర వేశాడు; ¹¹ ఇక అల్లాహ్ తప్ప అతనికి మార్గదర్శకత్వం చేసేవాడు ఎవడున్నాడు? ఇది మీరు గ్రహించలేరా?

24. మరియు వారిలా అంటారు: "మా (జీవితం) కేవలం ఈ ప్రాపంచిక జీవితం మాత్రమే! మేము మరణించేది మరియు జీవించేది ఇక్కడే మరియు మమ్మల్ని నశింపజేసేది ఈ కాలచక్రం మాత్రమే!" ¹² మరియు వాస్తవానికి, దానిని గురించి వారికి ఎలాంటి జ్ఞానంలేదు. వారు కేవలం ఊహగానాలే చెప్పున్నారు.

25. మరియు వారి ముందు సృష్టమైన మా సూచనలు (అయాత్) వినిపించబడినప్పుడు:

لَقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤٥﴾
 أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ
 أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
 الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَ
 مَمَاتِهِمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤٦﴾
 وَ خَلَقَ اللَّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 بِالْحَقِّ وَلِيُجْزِيَ كُلَّ نَفْسٍ بِمَا
 كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾
 أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ
 وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَ
 خَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَ
 قَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ
 غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ
 مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٤٨﴾
 وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
 الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا
 وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ
 وَمَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ
 إِنْ هُمْ إِلَّا يُظْتَمُونَ ﴿٤٩﴾
 وَإِذْ أَنْتَلَى عَلَيْهِمُ
 الْآيَاتِنَا بَيِّنَاتٍ مَّا كَانَ

10) చూడండి, 14:4.
 11) చూడండి, 2:7 మరియు 7:186.
 12) 'హదీస్ ఖుద్ధీ, అల్లాహ్ (సు.త.) అంటాడు: "ఆదమ్ కుమారుడు నాకు బాధ కలిగిస్తాడు - కాలాన్ని దూషిస్తాడు - (అంటే కాలంవల్ల తనకు దురవస్థ వచ్చిందంటాడు). వాస్తవానికి కాలం అనేది ఏమీలేదు. నేనే కాలాన్ని! సర్వాధికారాలు నాచేతిలోనే ఉన్నాయి. రాత్రిం బవళ్ళనూ మార్చేవాడను నేనే." ('స. బుఖారీ, ముస్లిం).

"మీరు సత్యవంతులై అయితే మా తాత-ముత్తాతలను (బ్రతికించి) తీసుకురండి!" అని మాత్రమే వాదిస్తారు.¹³

26. వారితో ఇలా అను: "అల్లాహ్‌యే మీకు జీవితం ఇచ్చేవాడు తరువాత మరణింపజేసేవాడు ఆ పిదప పునరుత్థాన దినమున సమావేశపరచే వాడూను! ఇందులో ఎలాంటి సందేహంలేదు. అయినా చాలామంది జనులకు ఇది తెలియదు."

27. మరియు ఆకాశాలమరియు భూమి యొక్క సామ్రాజ్యాధిపత్యం కేవలం అల్లాహ్‌కే చెందినది. మరియు ఆ ఘడియ ఆసన్నమైన నాడు, ఆ దినమున అసత్యవాదులు నష్టానికి గురి అవుతారు.

28. మరియు ప్రతి సమాజంవారిని నీవు మోకరిల్లి¹⁴ ఉండటాన్ని చూస్తావు. ప్రతి జాతి వారిని తమ కర్మ పత్రం వైపునకు పిలవడం జరుగుతుంది. (వారితో ఇలా అనబడుతుంది): "ఈ రోజు మీరు చేస్తూ ఉండిన కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం మీకు ఇవ్వబడుతుంది.

29. "ఇది మేము ప్రాసేపిటీన (మీ కర్మ) పత్రం, ఇది మీ గురించి సత్యమే పలుకుతుంది.¹⁵ నిశ్చయంగా, మేము మీరు చేస్తున్న కర్మలన్నింటినీ వ్రాయిస్తూ ఉండేవారము."

30. కావున విశ్వసించి సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉండిన వారిని, వారి ప్రభువు తన కారుణ్యంలోకి ప్రవేశింపజేసుకుంటాడు.¹⁶ ఇదే ఆ స్పష్టమైన విజయం.

31. మరియు సత్యాన్ని తిరస్కరించిన వారితో (ఇలా అనబడుతుంది): "మీకు మా సూచనలు వినిపించబడలేదా? కాని మీరు దురహంకారంలో పడిపోయారు మరియు అపరాధులైపోయారు."

حُجَّتْهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا اتُّبُوا بِآبَائِنَا

إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٦﴾

قُلِ اللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُيْتِيكُمْ ثُمَّ

يَجْمَعُكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ

فِيهِ وَلَكِنْ أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَاللَّهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ

يَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُؤْمِنُ يَخْسِرُ

الْبُاطِلُونَ ﴿٢٨﴾

وَتَرَى كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً كُلُّ أُمَّةٍ

تُدْعَى إِلَى كِتَابِهَا الْيَوْمَ تُجْرَوْنَ مَا

كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾

هَذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ

إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٠﴾

فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

فِيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِي رَحْمَتِهِ ذَلِكَ

هُوَ الْفَوْزُ الْمُبِينُ ﴿٣١﴾

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا أَفَلَمْ تَكُنْ آتِي

تُنْتَلَى عَلَيْكُمْ فَاسْتَكْبَرْتُمْ وَ كُنْتُمْ

قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾

13) చూడండి, 44:36.

14) జాసి'యతున్: Kneeling down, మోకరిల్లటం, మోకాళ్ళు భూమికి ఆనించి కూర్చోవడం.

15) చూడండి, 39:69 మరియు 18:49.

16) అంటే స్వర్గం.

32. మరియు: "నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ వాగ్దానం సత్యం మరియు అంతిమ ఫుడియను గురించి ఎలాంటి సందేహంలేదు." అని అన్నప్పుడు మీరన్నారు: "ఆ అంతిమ ఫుడియ ఏమిటో మాకు తెలియదు. అది కేవలం ఒక ఊహగానం తప్ప మరేమీ కాదని మేము భావిస్తున్నాము. మేము దానిని ఏ మాత్రం నమ్మేవారం కాము." 17

33. అప్పుడు వారి ముందు వారు చేస్తూ ఉండిన దుష్కార్యాలు ప్రత్యక్షమవుతాయి. మరియు వారు దేనిని గురించి పరిహాసమాడుతూ ఉన్నారో, అదే వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

34. మరియు వారితో ఇలా అనబడుతుంది: "ఈ రోజు మేము మిమ్మల్ని మరచిపోతాము, ఏ విధంగానైతే మీరు మీ సమావేశపు ఈ దినాన్ని మరచిపోయారో! మరియు మీ నివాసం నరకాగ్నియే మరియు మీకు సహాయపడే వారు ఎవ్వరూ ఉండరు."

35. ఇది ఎందుకంటే, వాస్తవానికి మీరు అల్లాహ్ సూచనలను (ఆయాత్ లను) పరిహాసంగా తీసుకున్నారు. మరియు ఇహలోక జీవితం మిమ్మల్ని మోసపుచ్చింది. కావున ఈ రోజు వారిని దాని (నరకం) నుండి బయటికి తీయడం జరగదు. 18 మరియు వారికి తమ తప్పులను సరిదిద్దుకునే అవకాశమూ దొరకదు.

36. ఇక సర్వస్థోత్రాలకు అర్హుడు అల్లాహ్ మాత్రమే! ఆయనే ఆకాశాలకూ ప్రభువు మరియు భూమికి ప్రభువు; ఆయనే సర్వలోకాలకు కూడా ప్రభువు!

37. ఆకాశాలలో మరియు భూమిలో ఘనత (మహనీయత) ఆయనకే చెందుతుంది. మరియు ఆయనే సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేకవంతుడు.

17) అంటే పునరుత్థాన దినం, సత్యం.

18) చూడండి, 6:128 మరియు 43:74. ***

وَ إِذَا قِيلَ إِنَّ وَعَدَ اللَّهُ حَقًّا وَ
السَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُمْ مَا
نَدْرِي مَا السَّاعَةُ إِنَّ نَظْنَ إِلَّا ظَنًّا
وَ مَا نَحْنُ بِمُستَيِقِنِينَ ﴿١٧﴾

وَ بَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ
بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٨﴾

وَ قِيلَ الْيَوْمَ نَنسِيكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ
لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا وَ مَا لَكُمْ التَّارُ وَ
مَا لَكُمْ مِّنْ نَّصِيرِينَ ﴿١٩﴾

ذِكْرِكُمْ بِأَنكُمْ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ
هُزُؤًا وَ عَزَّيْتُمْ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا
فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَ لَا هُمْ
يُستَعْتَبُونَ ﴿٢٠﴾

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَوَاتِ وَ رَبِّ
الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٢١﴾

وَ لَهُ الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِ
وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٢﴾